

Söderköpings-Posten

Upplaga: 22 000 ex

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet

www.soderkopingsposten.se

Björn berättar om energimarknaden

Sid 4

Lärorik trafiksäkerhetsdag

Sid 8

Ny skärgårdsutvecklare

Sid 12

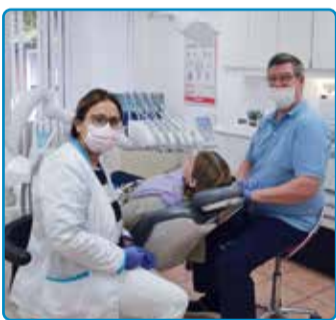
Spara el i vardagen

Sid 18

50 kr per såld annons går till Guldkants viktiga arbete för äldre

GULDKANT

GULDKANT

Mikaela Anton, Klinikchef
Ted Johnsson, Tandläkare

Axvägen 2A, Valdemarsvik
info@valdemarsvikdental.se

HÖSTERBJUDANDE

TANDUNDERSÖKNING FÖR ENDAST 390 KR

ERBJUDANDET GÄLLER TILL DEN 22 NOVEMBER 2022

Vi erbjuder fri implantatkonsultation

VÄLKOMMEN ATT BOKA TID PÅ 0123-107 43

Vi är anslutna till Försäkringskassan och tar emot barn genom landstinget

VALDEMARSVIK VD DENTAL

Tänker du sälja din bostad i höst?

Välkommen att kontakta din lokala mäklare för en fri muntlig värdering

Se bostäder till salu på www.serander.se

Storgatan 2, Söderköping
0121 219 20
www.serander.se
soderkoping@serander.se

Serander

Fastighetsförmedling

Srf auktoriserad byrå

EKONOMIPARTNER
SÖDERKÖPING AB

Skräddarsydda lösningar för ditt företag

Varmt välkommen att kontakta oss!

070-330 24 00
eva@ekpartner.se
www.ekpartner.se
Slussportsvägen 1C,
Söderköping

Tack för att du stödjer våra företag och väljer att handla lokalt!

Välkommen till ett nytt spännande nummer

Det här numret har tema "Bil & Däck/Julbord". Vi rapporterar om tio spännande bilnyheter inför 2023 och 2024. Även om jag inte har tänkt att skaffa ny bil kommande år, är det intressant att läsa om den tekniska utvecklingen, inte minst när det gäller elbilar. Sedan är det ju också spännande att se designen på de nya bilarna vad det gäller färg och form.

Vi har också träffat Christer Lindholm, Sverigechef på däckföretaget Yokohama och boende i Valdemarsvik. Han berättar personligt om hur det är att arbeta med internationella leverantörer och vara försäljare med resor inom ett större geografiskt område. Och hur är det nu med vinterdäcken, när får de tidigast monteras på och när måste de senast sitta på bilen?

Sedan gick det inte att gå förbi ämnet energi. Vi rapporterar vad kommunen har för planer kring att spara energi. Kommer gatu- och julbelysningen att reduceras och sänks temperaturen i kommunens fastigheter? Kommundirektören Marie Fredriksson skriver om vad som planeras.

Vidare på ämnet har vi intervjuat E.ON:s regionchef Björn Persson. Företaget är nätägare inom en stor del av tidningens utgivningsområde. Vad händer med energi-

priserna i vinter? Kan vi känna oss trygga med fjärrvärmeleveranserna från Norrköping till Söderköping?

Sedan rapporterar vi från valet i Söderköping där det politiska läget nu börjar klarna. Förhandlingar pågår i skrivande stund mellan Moderaterna, Kristdemokraterna samt Socialdemokraterna. En gruppering som säkert förväntar många i och med att vissa partier hamnar utanför, bl.a. Sverigedemokraterna och de borgerliga kollegorna inom Centern och Liberalerna. Vi får se hur det slutligt kommer att se ut vid fördelning av poster inom nämnderna och de politiska uppdragen som kommunalråd.

Många som läser vår tidning vet att vi har ett stort hjärta för husdjur. I denna tidning skriver Christina Forsman Nilsson om sin nya kattunge Ozzi. Tänk vilka personligheter våra fyrbenta vänner har redan från tidig ålder. På tal om personligheter, lugn, hunden Sune lever och mår bra. På mångas begäran rapporterar matte Lena om vad som hänt på gården sedan i somras. Det har inte varit lugnt vare sig för matte eller för djuren. Det känns fint att höra om det välorganiserade omhändertagandet av ukrainska flyktingar på Brevik, där matte Lena har medverkat. Nu har flera familjer kunnat placeras ut i bl.a. i Söderköping.

Julbord är också tema, visst känns det märkligt att tänka på julen redan? Men restaurangerna är i full gång med sin planering och rapporterar att många, främst företag, redan bokat plats för sin personal. En del butiker har också börjat sälja juldekorationer, bland andra ett stort möbelvaruhus i en grannstad, ja ni vet vilket.

Själva planerar vi på Söderköpings-Posten för årets sista nummer med utgivning 19 november, en vecka före 1:a advent. Det kommer som vanligt bli ett välfyllt nummer med en vinterdel och en separat julbilaga. Liksom tidigare är med viss utdelning även till villahushåll i Norrköping och Linköping, så vi kan hoppas på en bra julhandel till förmån för våra butiker.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Foto: Åke Serander

Månadens annonsör

- Söderköpings-Posten skriver mycket om lokala nyheter och är alltid uppdaterad om lokala evenemang och nya lokala företag. Vår uppfattning är att många söderköpingsbor uppskattar lokaltidningen. Vi annonserar i Söderköpings-Posten för att nå ut till nya kunder i hela utgivningsområdet.

Malin Stensland och Sara Busch
Naprapaterna Söderköping

Vi lottar ut tre exemplar av boken

Var med i utlottningen av Carl-Johan Ivarsson och Henrik Olssons bok *Väckelsens hus i Värmland*. Se reportage på sidan 14.

Skicka ett vykort senast den 15 november till redaktionen och märk det med "Väckelsens hus i Värmland".

Söderköpings-Posten, Storgatan 2,
614 30 Söderköping.

Lycka till!

2021 års kulturpristagare Sofie och David Streng Wingren, med motiveringen "att de satt Söderköping på Sveriges nöjeskarta".

Var med och nominera till Söderköpings-Postens kulturpris

Vilken person eller organisation vill du nominera till Söderköpings-Postens kulturpris? Vem eller vilka tycker du har gjort förtjänstfulla insatser för kulturen i Söderköping under året eller tidigare? Det kan gälla skrivande, musik, teater, konst, historia etc.

Skicka ditt förslag till redaktionen senast 2022-11-15. Söderköpings-Posten, Storgatan 2, 614 30 Söderköping eller mejla till info@soderkopingsposten.se

Bland de som skickat in förslag drar vi tre vinnare som vardera får två biljetter till Söderköpings Bio.

Förutom ära och diplom erhåller kulturpristagaren 10 000 kr. Priset delas ut vid en ceremoni under december månad.

Tack för att du annonserar i Söderköpings-Posten

Kommande nummer 2022

Lördag 19 november

Tema: Jul/Vinter (Totalt 8 nummer per år)

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen Guldkant i Söderköping.

Positiv, personlig och lokal läsning i vår tidning och app varje dag året om!

Gruppförändelse till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik, Vikbolandet och på ställ i Norrköping. Upplaga 22 000 exemplar.

Söderköpings-Posten
Storgatan 2
614 30 Söderköping
Telefon 0121-421 35
Mobil 0705-50 53 33
info@soderkopingsposten.se
www.soderkopingsposten.se

Ansvarig utgivare och ägare:
Åke Serander
Grafisk produktion och annonser:
Mikael Karlsson
Reportage och mediasäljare:
Daniel Serander

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: Pressgrannar AB 2022

Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?
Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.
tipsa@soderkopingsposten.se

HÖSTLOVSTIPS!

LÖRDAG 29 OKTOBER
kl 14 Sagoläsning, Fiskartorpet, Korskullen
kl 16 Berättarvandring Trollkonor, vånader och djävlar
Start Rådhusorget.

SÖNDAG 30 OKTOBER
kl 11-12 Prova luftgevärsskytte, S:t Anna skytteförening. Fr. 10 år. Anmälan.

MÅNDAG 31 OKTOBER
kl.13-17 Stunt fighting workshop, Sporthallen Vikingen
Vi lär oss hur man slåss på film, hur man ramlar m m Fr. 13 år. Anmälan.

PÅ STINSEN:
LÖRDAG 29 OKTOBER
kl 14 Sy din egen Halloweenfigur

TISDAG 1 NOVEMBER
kl 14-16 Gör ett Zombiespel i Scratch!

ONSDAG 2 NOVEMBER
kl 14-16 Robotklubb på bibblan! Vi programmerar och bygger banor.

TORSDAG 3 NOVEMBER
kl 13-15 Verkstad: Fingerskateboards och mini-tittskåp

FREDAG 4 NOVEMBER
kl 11 Barnens Bokhylla med bilderboksskaparen Hannah Arnesen.
Gör en egen bilderbok med text och bild.

Ovanstående program är kostnadsfria. Se hela höstlovsprogrammet och höstlovsprogrammet på event.soderkopings.se
Arr: Kultur och Fritid

EVENT.SODERKOPING.SE

Söderköpings Bio

Boka biljetter på: www.soderkopingsbio.se, Ringvägen 45A, Tel. 0121-141 51
Bioprogram 19 oktober - 18 december med reservation för eventuella ändringar
Klipp ut och spara!

 MRS. HARRIS GOES TO PARIS Ons 19 oktober kl 13.00 + kl 19.00	 TASSAR AV STÅL (Sv. Tal) Ons 2 november kl 16.00
 STÅLMANNEN BOR I SKOGEN Sön 23 oktober kl 14.00 Sön 27 november kl 13.00 (Med samtal)	 TITINA (Sv. Tal) Tor 3 november kl 15.00
 MAMMA MU HITTAR HEM (Sv. tal) Sön 23 oktober kl 15.00 Mån 31 oktober kl 15.00	 ÅRET JAG SLUTADE OCH BÖRJADE PRESTERA... ONANERA Sön 6 november kl 18.30 Ons 9 november kl 18.30
 KÄRLEKSBEVIS Sön 23 oktober kl 18.30 Ons 26 oktober kl 18.30	 BLACK PANTHER 2 Sön 13 november kl 18.30 Ons 16 november kl 18.30
 LASSEMAJAS DETEKTIVBYRÅ Sön 30 oktober kl 15.00 Fre 4 november kl 15.00	 ELVIS Ons 16 november kl 13.00 (Dagbio)
 DANS OCH LEK MED BABBLARNA Tis 1 november kl 15.00	 SHE SAID Sön 20 november kl 18.30 Ons 23 november kl 18.30
 DÄR KRÄFTORNA SJUNGER Ons 2 november kl 13.00 (Dagbio)	 KOMMANDE EN ANNORLUNDA VÄRLD (Sv. Tal) Sön 27 november kl 15.00 CALL JANE Sön 27 november kl 18.30 AVATAR 2 Sön 18 december kl 18.30

Följ oss på våra sociala medier! Nu har vi även Instagram!
@soderkopingsbio facebook.com/soderkopingsbio soderkopingsbio.se

Norrköpings Symfoniorkester

AKTUELLT

Höststämningar
Med musik av Beethoven och Elgar
Premiäruppförande av Johannes Janssons
September med altsolisten Anna Larsson.
Dirigent Karl-Heinz Steffens.
DE GEERHALLEN 27 oktober kl. 19.00

Arabiska sagor
18.00 HOS OSS
Shéhérazade med instrument från mellanöstern.
Konsertlängd ca 1 timme. Boka efter work-buffé
på webben. Dirigent Mohamed Sharara.
DE GEERHALLEN 2 november kl. 18.00

Hion om natten
En opera i kort format – För hela familjen!
Om att längta, bli stor och att möta sin bästa vän.
Dirigent Christoffer Nobin. Libretto Henrik Ståhl.
DE GEERHALLEN 16 november kl. 18.00

[f](https://www.facebook.com/norrkopingsbio) [i](https://www.instagram.com/norrkopingsbio) [y](https://www.youtube.com/norrkopingsbio)
NORRKOPINGSSYMFONIORKESTER.SE
- En del av Scenkonst Öst

SON

Östgötateatern

AKTUELLT

Come From Away
Den älskade musikalen är tillbaka
En berörande påminnelse om människors förmåga att hjälpa varandra när det verkligen gäller.
STORA TEATERN 12 november–31 december

Gästspel: Solitaire
Samarbete med Riksteatern Norrköping
En av Lars Noréns sista pjäser i regi av Sofia Adrian Jupith.
STORA TEATERN 27 oktober kl. 19.00

KORV – En dinnershow för kids
Familjeföreställning med David & Fofu på höstlovet
TEATERBAREN 31 oktober–5 november
PRIS 150 kr (barn till 12 år) 200 kr (vuxen)
(inkl. popcorn, korv med bröd, glass)

[f](https://www.facebook.com/ostgotateatern) [i](https://www.instagram.com/ostgotateatern) [y](https://www.youtube.com/ostgotateatern)
OSTGOTATEATERN.SE - En del av Scenkonst Öst

Regionchef Björn Persson på besök i Söderköping.

För att vara trovärdig som energiföretag så vill vi inte producera, distribuera eller sälja energi som inte behövs, vilket innebär att vi vill jobba för att våra kunder ska vara medvetna och effektivisera sin energikonsumtion. Då tror vi att vi gör en samhällsnytt både ekonomiskt och hållbarhetsmässigt.

Björn berättar om energimarknaden

För att få några kommentarer till läget på energimarknaden träffade vi Björn Persson, regionchef på E.ON.

Hur kommer det sig att E.ON ger råd och tips att spara energi när ni egentligen tjänar pengar på en ökad energiförbrukning?

- För att vara trovärdig som energiföretag så vill vi inte producera, distribuera eller sälja energi som inte behövs, vilket innebär att vi vill jobba för att våra kunder ska vara medvetna och effektivisera sin energikonsumtion. Då tror vi att vi gör en samhällsnytt både ekonomiskt och hållbarhetsmässigt.

Vad är din bedömning av elpriset för kommande vinter och tiden därefter?

- Att vi har hamnat i situationen vi befinner oss i beror på den oro som vi ser i omvärlden och att vi är sammanbundna med stora delar av EU och framförallt norra Europa. Vi har ett gemensamt nät där vi hjälper varandra så att det finns tillräckligt mycket elproduktion. När elproduktionen minskar, ökar också priset och tvärtom när efterfrågan minskar och det finns gott om el, sjunker priset. Det som också påverkar tillgången är när solen skiner och det blåser mycket får vi mer elproduktion och låga priser. Det har vi kunnat se i perioder när elpriset t.o.m. varit nere i noll kronor.

När det gäller priset på el så tror jag att vi får vänja oss vid att det kommer att vara ganska stora svängningar framöver, beroende på hur mycket el som finns tillgänglig och hur mycket som konsumeras.

Generellt så bedömer jag att vi under den kallare årstiden och alla fall den här vintern kommer att ha höga elpriser. När de kommer att slå i taket, vågar jag inte säga. När vi får ett stabiliserat läge utifrån kriget i Ukraina och gasleveranser kommer igång igen, så kommer det vara positivt för priset. Det är för många okända faktorer på

utbuds- och efterfrågesidan för att man ska kunna göra en säker bedömning.

Många fastigheter värms med fjärrvärme från E.ON, bl.a. i centrala Söderköping, där har ni aviserat en prishöjning med 13% för kommande år?

- Att priset stiger beror främst på att vi ser ökade kostnader i vår verksamhet, det handlar om stigande bränslepriser, framförallt på biobränslen men också på minskade intäkter för de behandlingstjänster som vi utför när vi tar hand om avfall. Att vi inte får lika mycket betalt för dessa tjänster, det drabbar våra kunder. Men det handlar också om driften av våra anläggningar, underhållsarbeten och de nya investeringar vi ska göra. Vi investerar nu i en ny reservpanna i Ingelsta Norrköping för fjärrvärmeproduktionen som ersätter den gamla Skeppsdockan som låg i Inre Hamnen, den investeringen uppgår till cirka 350 Mkr.

För att vi som privat företag ska ha en sund ekonomi med en trygghet för våra kunder och oss som företag har vi känt oss nöjda att justera priset uppåt. Vi vet att inte alla fjärrvärmeföretag genomför motsvarande höjning. Det kan vara offentligt ägda bolag med andra avkastningskrav.

När det gäller fjärrvärmerna i Norrköping/Söderköping, vad är de för bränsle som driver anläggningen?

Till 60% är det avfall från närområdet, men även import. Avfallet som genereras räcker inte för produktionen på alla kraftvärmeverk. Därutöver så tillkommer 30% biobränsle, restprodukter från skogen och returträ från återvinningsstationer samt rivningsvirke från samhället. De resterande 10% är bioolja som våra reservanläggningar drivs av. Vi har också en liten del kol kvar för en av pannorna på Händelöverket, men den pannan är också föremål för investering att konverteras till biobränsle. Vi har lovat att 2025 ska vi vara 100% förnybara och åter-

vunna med vår fjärrvärme i hela vår verksamhet i landet.

När det gäller fjärrvärme i Söderköping så har E.ON en anläggning på Hamraområdet, hur är statusen på den?

- Den anläggningen är inte i drift och vi betraktar den som en reservanläggning. Pannan har inte använts på flera år och vi har ställt en mobil enhet på plats. Om behov skulle uppstå, t.ex. vid brott på ledningen mellan Norrköping och Söderköping, kraftiga störningar på Händelöverket eller riktigt kallt väder, eller att vi behöver spetsa produktionen, då har vi möjlighet att placera flera enheter i Söderköping.

Elförbrukningen bland E.ON:s kunder i Östergötland har under augusti sjunkit med 12% jämfört med föregående år, vad beror det på?

- Det som oftast påverkar elförbrukningen är temperaturen utomhus utifrån alla som har el för uppvärmning av sina fastigheter. Under augusti månad är det inte så stor skillnad mellan åren, även om 2022 var något mildare. Framförallt beror minskningen på läget vi befinner oss i med stigande energipriser som har lett till att kunderna är mer försiktiga och mer vaksamma. Kunderna planerar sin elkonsumention på ett annorlunda sätt för att klara av sin privata ekonomi. Att kunderna ser över sin konsumtion tycker vi som elhandelsföretag är mycket positivt. För att knyta ihop med det jag sa tidigare, vill vi att energin ska göra nytta. På vår hemsida så finns en "energispärbok" med tips på hur du kan påverka dina elkostnader genom att använda elen smartare. Det finns många elbovar i ett hem, som inte behöver vara bovar om man är medveten som kund.

Åke Serander
Text och Foto

Behöver du nya däck?
Kontakta oss på telefon:
0121-721 730

Johans Däckservice AB 0121-721730 www.dackia.se

DEMENSUTBILDNING OCH SAMTALSGRUPP FÖR ANHÖRIGA
Nu startar vi en demensutbildning och en samtalsgrupp för anhöriga. Du får råd, tips och träffar andra i liknande situationer. Läs mer på www.soderkoping.se/kurs

Demensutbildning ABC: Start 1/11
Samtalsgrupp för anhöriga: Start 2/11

Plats: Seniorcenter Blå Porten
Frågor och anmälan:
0121-182 74 eller 0121-186 47

SÖDERKÖPING.SE

LEKEXTRA
SPELVECKOR!
20% rabatt på alla sällskapsspel

Erbjudandet gäller vecka 43/44 och kan inte kombineras med andra erbjudanden

Fixpunkten Köpcentrum - 0121-13230 - www.lekdax.com
Öppettider mån-fre 10-18, lör 10-14

Erika Angefur Kundstöd Privat
Fotograf Gunilla Lundström

Valdemarsviks Sparbank

Vi värnar om traditioner. Och tror på nytänkande.

Jour
dygnet
runt

När det ofattbara händer, så finns vi alltid här. Vi hjälper till med allt från begravning och bouppteckning till gravvård och familjejuridik. Välkommen att kontakta oss.

Johanna Andersson
Begravningsrådgivare
Skönbergagatan 11, Söderköping
soderkoping@fonusost.se
0121-146 40

FONUS
ÖST

Vi firar 12 år 27-30/10
Massor av fina erbjudanden i butiken

Ängens
BLOMMOR

**Bind din egen dörrkrans
med oss på Ängens**

16-18/11 kl. 17:00 (Anmälning krävs)
Anmäl dig och dina vänner 0121- 102 24

Drop in för kransbindning
Söndagarna 13 och 20/11 mellan kl. 10-15
(Ingen anmälan krävs)

Varmt välkomna

Öppettider

Mån-fre: 9-18, lör: 9-15, sön: 10-14

Telefon: 0121-102 04

Hemsida: www.angens.se

E-post: blommor@angens.se

Håll dig uppdaterad

ÖSTKUSTENS
PLATTSÄTTNING • MUR & PUTS AB

**Vi är ert lokala och trygga
alternativ av våtrumsentreprenör
i Söderköping, Norrköping,
Valdemarsvik & på Vikbolandet.**

Välkomna att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Vikingagatan, Söderköping - Niklas Israelsson: 0730-647060
ostkustens@outlook.com - Följ oss gärna på Instagram

I Söderköping skapar vi möjligheter tillsammans!

”

Mitt medlemskap och engagemang i Stadskärneföreningen har i alla år gett mig som företagare inspiration och ett nätverk som gör att vi kan dela erfarenheter och växa tillsammans i Möjligheternas Söderköping.

Besök hemsidan för mer information.

STADSKÄRNAN I
Söderköping
www.isoderkoping.se

Anne-Louise Kroon
CoOperate i Söderköping AB

20 år av glada Kulturpristagare och Kulturstipendiater

Madeleine Johansson:

Det roligaste med musiken är att man får vara med i så många olika sammanhang, komma till nya platser och träffa nya människor. Jag träffade också min man Anders genom musiken då vi hamnade på samma turné med artisten Darin. Anders och jag jobbar ihop och släpper vår andra undervisningsbok nu i höst.

Madeleine Johansson var den första stipendiaten.

Jonas Edströms stora intresse är poesi.

I förra numret berättade Söderköpings-Posten om årets kulturpristagare och kulturstipendiat. De första priserna delades ut 2002. Det är alltså 20 år sedan och värt lite uppmärksamhet! 20 år är en sanning med modifikation då kulturpriset delades ut vid två tillfällen innan, 1987 och 1990, men från 2002 blev det stadigt återkommande. Kulturpriset delas ut för berömliga gärningar inom kulturområdet till enskilda eller grupper och kulturstipendiet delas ut som uppmuntran till en ung, lovande kulturutövare i Söderköpings kommun.

20 år är en ganska lång tid så visst blir man lite nyfiken - hur gick det sedan för de unga lovande stipendiaterna? Har de uppfyllt sin dröm om att arbeta inom kulturområdet eller tog andra drömmar över? Vi har letat reda på några av de tidiga stipendiaterna och det korta svaret är ja, de har fortsatt inom kultur. Givetvis vill vi presentera dem lite närmare, så här kommer deras egna berättelser:

Den allra första stipendiaten var Madeleine Johansson, 2002

Motiveringen löd: *Under sin uppväxt i Söderköping har Madeleine ägnat sig åt musik i alla former och deltagit i bl. a. musikskolans olika orkestrar och i Kammarorkestern. Så småningom har cello blivit huvudinstrument. Våren 2002 avslutade hon en fyraårig utbildning på cellopedagoglinjen vid Kungliga Musikhögskolan. Madeleines mål är att bli en bra lärare och en duktig musiker.*

”Tänk att det har gått 20 år sedan jag fick det fina Stipendiet i Söderköping 2002. Jag var då på väg att köpa en egen cello och gick på Musikhögskolan i Stockholm. Stipendiet var både en ekonomisk hjälp och en fin uppmuntran.

Idag jobbar jag deltid som cellolärare på Värmdö Kulturskola och frilansar resten av tiden. Arbetsuppgifterna är väldigt varierade och det är bl. a. därför det är så roligt.

Det är alltifrån event, bröllop, turnéer, studioinspelningar till arrangemang av olika slag, nu senast till Svenska Sångsolisterna i Louis De Geer.

Det roligaste med musiken är att man får vara med i så många olika sammanhang, komma till nya platser och träffa nya människor. Jag träffade också min man Anders genom musiken då vi hamnade på samma turné med artisten Darin. Anders och jag jobbar ihop och släpper vår andra undervisningsbok nu i höst.

Jag skulle också vilja passa på att hylla Söderköpings Kulturskola som betydde jättemycket för mig när jag började spela och som fortfarande betyder mycket för barn och unga i Söderköping.”

Jonas Edström, 2004

Motiveringen löd: *Poesi är Jonas stora intresse. Både att skriva egna dikter och att framföra dem. Som avslutningsarbete på gymnasiet valde han poesi för att fördjupa sig språkligt och kreativt i skrivandet. Resultatet blev ett dikthäfte och ett manus till en bok som skickats till flera förlag. Jonas har framfört sina dikter i många olika sammanhang. I Söderköping på Förintelsens Minnesdag, på Kulturkammaren i Norrköping, på diktarfestival i Kristianstad och vid poesitävlingen Poetry Slam i Malmö.*

”Poesi var en stor del av min värld då, vilket det också är idag om än på ett helt annat sätt och i helt annan skala. Sen dess har jag stått på scen hundratals gånger med mina egna texter, i gruppframföranden, som konferencier och som arrangör. Det fanns tidigt en tydlig dröm bakom min poesi, att orden var byggstenar för att göra världen bättre.

När jag var ung hade jag många som trodde på mig. Jag tror inte jag hade fortsatt utan stödet. Vänner som var oerhört peppiga. Familjen stöttade mig och kom på läsningar. Snart fick jag vänner som var poeter med tusen lärdomar, poesiarangörer, främlingar i publiken. Nyströmskas mentorer lät mig forma mitt gymnasiearbete

precis efter det jag redan gjorde på fritiden och kultursekreterare Barbro gav mig mitt första arvode för att ha läst poesi på ett event. Jag var 17 år och fick 500 kr, som jag köpte min första mobiltelefon för. Jag fick uppmaningen "du måste ta betalt om du ska kunna fortsätta". Det var ett bra råd. På något sätt betydde det lilla arvodet mer än stipendiet, som var mer pengar och mer formellt. Stipendiet var jättebra och är viktigt att fortsätta med. Men ännu viktigare är, att som kommun och offentlig aktör vara en ansvarsfull bokare av kultur. Att betala rimliga avtalsenliga arvoden till professionella utövare. Men också symboliska uppmuntran till rebelliska tonåringar, även om det kanske är tredje gången de står på en scen.

Året efter stipendiet träffade jag de två poeter som skulle bli mina närmaste samarbetspartners för ett decennium framöver, gruppen Dödsstjärnan bildades. Som poesigrupp uppträdde vi med poesiföreställningar om våld, politik och gulliga små djur, från fina museisalonger och fullmäktigesalar till leriga festivalscener och stökiga ungdomshus. Som arrangörer genomförde vi egna poesifestivaler, SM i poetryslam samt en oändlig drös av poesikvällar, lokala poetryslam-tävlingar och öppna scener. Något jag även senare ägnat mig åt i andra konstellationer, som Kaosföreningen Scenpoesi och Poesikonspirationen.

Poesi är ingen solklar karriärväg. Jag själv har heller sällan drömt om att poesi ska vara hela mitt liv. På så vis har jag lyckats. Utöver skrivande har jag alltid haft nära till bild och visuella uttryck. Jag gick bildlinjen på gymnasiet och utbildade mig senare inom grafisk formgivning och marknadsföring. Några år bodde jag i Stockholm, men har annars utgått från Norrköping och Östergötland. Jag var 22 år första gången jag startade eget. Sedan sex år tillbaka driver jag kommunikationsbyrån Bulta i Norrköping, tillsammans med tre underbara kollegor. Bulta har som vision att jobba värdegrundsbaserat utifrån en humanistisk människosyn som tar socialt ansvar

Johannes Lindgren driver företaget Lindgren Möbelsnickeri.

och högprioriterar klimat- och jämställdhetsfrågor. Jag jobbar som strateg, driver på analyser, hittar strategier för att möta behov och tänker ut och formulerar väldigt abstrakta saker på ett konkret sätt. En stor del av min vardag går fortfarande ut på att jag står inför en grupp människor och pratar om hur vi tillsammans kan göra världen lite bättre. Och det var min dröm då precis som nu."

Johannes Lindgren, 2006

Motiveringen löd: *Johannes intresse för skapande föddes under gymnasietiden. Efter att på Grimslövs folkhögskola ha utforskat olika konstnärliga uttryck valde han att studera möbelsnickeri och formgivning på Capellagården där han nu går det avslutande tredje året. Sitt val motiverar Johannes med att möbelsnickeri både ger intellektuell och kreativ praktisk stimulans, krav på noggrannhet i beräkningar och ritningsteknik blandas med fröjden att arbeta med händerna.*

"Jag fick stipendiet av Söderköpings Kommun när jag utbildade mig på Capellagården, Carl Malmstens skola på Öland. 2007 byggde jag mitt gesällprov och fick mitt gesällbrev. Jag valde att bygga en kopia av skåpet "Livets Vägskål" ritat av Norrköpingsformgivaren Erik Chamberbert. Skåpet har en stor intarsia på dörrarna med olika träslag, metaller och pärlor m.m. Skåpet ställdes ut på Norrköpings konstmuseum tillsammans med originalet 2015.

Efter avslutad utbildning flyttade jag till Österrike och arbetade ett år med att undervisa arkitekturstudenter på Universitetet i Graz. Tillbaka i Sverige flyttade jag till Stockholm och började jobba på ett större inredningsnickeri. Det lärde mig hur yrket fungerade på den stora bredda marknaden. 2012 flyttade jag och min familj till Öland där jag tog över en snickarverkstad i Mörbylånga. Verkstaden som byggdes 1928 har en lång historia av högkvalitativ tillverkning av möbler, inredningar och finsnickerier. En tradition som jag med glädje för vidare in i framtiden med nya krav på hållbarhet och funktion. Lindgren Möbelsnickeri är ett småskaligt snickeriföretag som tillverkar och formger möbler, inredningar och specialsnickrier såsom platsbyggda kök, trappor, dörrar m.m. Kunderna kan vara privatpersoner, arkitekter och offentliga institutioner som kyrkor m.fl.

Jag har alltid funnit stor tillfredställelse i att skapa saker och uttrycka mig med mina händer. Att arbeta med händerna kräver sinness totala närvaro vilket gör att tid och rum allt som oftast försvinner när jag arbetar. Många tankar kring den egna handens verk ledde till att jag utbildade mig till yrkeslärare inom möbel- och

finsnickeri och idag är jag återkommande sommarkurslärare och gästlärare på Capellagården i Vickelby och Designskolan på Ölands Folkhögskola."

Therese Sahlin, 2010

Motiveringen löd: *Dansen har alltid funnits med Therese, allt från det att hon började i barndans som treåring, fortsatte med jazzdans som nioåring, hittade hip hop som elvaåring, kom med i en uppvisningsgrupp vid tretton och blev danslärare ett par år senare. Therese har också varit medlem i VIBE Street Style Crew, med dem har hon uppträtt och tävlat runt om i landet. Therese beskriver dansen som ett världsspråk och har beslutat att satsa på sin dröm, att testa sina egna gränser och se hur långt hon kan gå. Som nästa steg väntar nu en dansutbildning inom hip hop på Flow Dance Academy i Köpenhamn.*

"När jag fick Kulturstipendiet hade jag precis fått reda på att jag skulle flytta till Köpenhamn då jag kommit in på en av få europeiska Hiphop-dansutbildningar, Flow Dance Academy. Det var en vändpunkt för mig som visserligen redan börjat tävla på olika Hiphop-tävlingar i Sverige men som inte dansat utomlands. Under det året lärde jag känna dansare från många länder och visste att jag ville fortsätta utveckla mig. Flytten gick till Göteborg där jag började undervisa på deras främsta Hiphop-dansskola Twisted Feet Dance Academy. Jag uppträdde på Göteborgs Operan 2012, skapade min egen dansgrupp Fuse Fam 2015 och startade en karriär som en av få kvinnliga battle/event-host/konferencier på internationella tävlingar och teatrar. Med Fuse Fam började jag turnera med en mix av pardansstilen Kizomba och Hiphop i t.ex. Libanon, UAE, Turkiet, Tyskland för att nämna några.

Då jag undervisat dans sedan jag var 15 år och bodde i Söderköping kände jag att det var dags att utöka min karriär. Därför utbildade jag mig till internationell kulturprojektledare och på den vägen har jag kunnat både fortsätta att dansa och jobba med kultur och evenemang. År 2018 fick jag ett erbjudande om artistresidens i Amsterdam och tog chansen att flytta dit. Idag bor jag där permanent och är fortfarande dansare, jobbar med kulturprojekt och driver en egen danspodcast: Dance Specific Talks <https://dancespecifictalks.buzzsprout.com/>. Den här hösten kommer jag arbeta för Dutch Creativity Awards i Amsterdam och International Dance League i Rotterdam."

Monica Stangel Löfvall
Intendent, Kultur och Fritid

Dansen har alltid funnits i Therese Sahlins liv.

Kulturpristagare:

1987 Teater Sythercopie
1990 Kjell Jonasson
2002 P-G Pålback
2003 Marianne Wik
2004 Rein Norberg
2005 blandArt
2006 Bo Wastesson
2007 St Anna Hembygdsförening
2008 Bottna Konst- och Hantverkscafé
2009 Sune Johansson
2010 Peter Johansson
2011 Ragni Wätz och Lena Karlsson
2012 Stefan Wällberg
2013 Teater Sythercopie
2014 Mats Huddén
2015 Söderköpings föreläsningsförening
2016 Matilda Grün
2017 Karl-Gunnar Främberg
2018 Anders Karlin
2019 Stig Jacobsson
2020 Roland Engdahl
2021 Korp och Robert Wallman
2022 Barbro Mellqvist

Kulturstipendiater:

2002 Madeleine Johansson
2003 Malin Blixt
2004 Rickard Svensson & Jonas Edström
2005 Oskar Lissheim
2006 Johannes Lindgren
2007 Matilda Karlsson
2008 Rockgruppen Pegasus
2009 Mikaela Strömstedt
2010 Therese Sahlin
2011 Lina Holmberg
2012 Fredrik Edkrantz
2013 Josefin Holst
2014 Sara Ullvetter
2015 Freadon Negargar
2016 Elsa Göransson
2017 Tone Linghult
2018 Ottilia Svensson
2019 Elsa Forsberg
2020 Liza Czarnecki
2021 Embla Niklasson
2022 Henric Edström

Många nyfikna barn på lärarrik trafiksäkerhetsdag

Anna-Lena Johansson på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Det är en vacker höstdag då jag beger mig till Skönbergafältet för att besöka den årliga Trafik- och säkerhetsdagen som är tillbaka efter uppehåll p.g.a pandemin.

Anna-Lena Johansson är planerare/utredare på samhällsbyggnadsförvaltningen.

- Det är så roligt att vara i gång igen och dagen brukar vara uppskattad. Alla barn i årskurs tre bjuds in och i år var det ca 170 elever av kommunens drygt 200 som kunde vara med. Det handlar om att väcka tankar om trafiksäkerhet och ge barnen information. Vi håller på mellan kl 9-14 där barnen får besöka olika stationer. När dagen är slut får alla barn en ficklampa och en reflex med sig hem.

En pedagog berättade att deras elever brukar få skriva en faktatext efter deras besök här. Vi brukar arrangera den här dagen under trafikantveckan som numera heter "Mobility week". Veckan handlar om att man ska uppmärksamma hållbara resor och transporter.

Vad är det på de olika stationerna?

- Räddningstjänsten Östra Östergötland (RTÖG) finns på plats med ett par brandmän, vi har en tipspromenad med frågor inom trafiksäkerhet där pedagogerna går runt med barnen och pratar kring frågorna, skolskjutsen Hällestads buss, polisen, en station med frukt och Festis där barnen får rita hur de brukar transportera sig till skolan samt hur man skulle vilja göra det. Sist men inte minst har vi en station om bromssträcka.

Jag tackar Anna-Lena för pratstunden och går en testrunda.

På stationen om bromssträcka träffar jag Michael Cederberg som arbetar på kommunen.

Berätta vad ni gör här?

- Vi har ställt upp en bil och en cykel och går igenom reaktions-, broms- och totalsträcka. Barnen får ställa sig där de tror föraren hinner reagera och där de tror totalsträcka för reaktions- och bromssträcka blir.

Barnen blir förvånade att de handlar om ca 50 meter stoppsträcka då en bil håller 70 km/h.

Vi går även igenom hur cykeln ska vara utrustad med reflexer, ringklocka och belysning, det hade de bra koll på.

Vad trodde de om reaktionssträckan?

- De började gissa på 4 meter men den är det dubbla när bilen körs i 30 km/h.

Från polisen medverkar områdespoliserna John och Therese.

- Vi är här idag i samverkan med kommunen och är glada att vi får vara här och förmedla vårt budskap. Vi pratar mycket kring trafikvett, hur man ska bete sig och vilka regler som gäller, berättar John.

Hur är barnens kunskaper i ämnet?

- Det varierar stort mellan barnen. Mycket beror förstås på vad föräldrarna lärt barnen hemma.

Polisbilen intressant

- Vi har även genomgång av polisbilen. Barnen får sitta i den och klämma och känna. Idag tror barn att det hänt något när vi kommer, men så är inte alltid fallet. Många får med sig hemifrån att "om du inte är snäll så kommer polisen och tar dig," den bilden vill vi tvätta bort.

Från skolskjutsen Hällestads buss medverkar Ola Lack.

- Vi informerar om säkerhet innan bussen kommer och när den lämnar hållplatsen. Vad händer om bussen kör ned i diket? Hur tar man sig ut från bussen vid en olycka? Vad gör man vid en brand? Exempelvis att man inte ska ta med sig väskor som kan fastna under utrymningen, var vi har uppsamlingsplats osv.

Är det någon fråga som är extra viktig?

- Avstigningen är kanske viktigast, att man inte springer framför eller bakom bussen! Det är tyvärr ett vanligt problem.

Kluriga frågor

- Annars är barnen nyfikna och har många frågor, vis-a-vis kluriga sådana också. Vad händer om bussen hamnar i vattnet? Ja, det är inte alla frågor man är beredd på.

Anna-Lena Johansson:

"Det är så roligt att vara i gång igen och dagen brukar vara uppskattad. Alla barn i årskurs tre bjuds in och i år var det ca 170 elever av kommunens drygt 200 som kunde vara med."

Brandbilen var populär.

Hur är kunskapen kring vikten av bälte?

- Det är de införstådda med att de ska använda. Då är det värre med högstadieläverna, de får jag påminna ibland. Vi genomför kontroller på detta.

Från RTÖG medverkar brandmännen Mattias Brauns och Andreas Fogelberg.

- Vi berättar bland annat om vilken utrustning vi använder vid en trafikolycka. Det är bland annat en bultsax som används till att klippa upp plåt, expander att töja bilens innandöme för att få ut en person som har fastnat och en speciell plast som vi kan täcka över en fastklämd person med ifall vi behöver krossa bilglas.

Vidare talar vi om vikten av att bära reflex, både på jackan och på cykeln, lysen på cykeln, att man ska ha brandvarnare i sitt hem. Vi rekommenderar minst en per våning och gärna en i varje sovrum samt att det är bra att testa sina brandvarnare då man tänder det första ljuset till första advent. Barnen får även gå in och titta i brandbilen.

June Rönning är pedagog på Mogata skola.

Varför är det viktigt för er att delta här idag?

- Så alla lär sig trafikvett, hur man cyklar, vad trafikskyltarna betyder, vad gör brandmännen? Vad åker de ut på för larm?

Barnen tyckte det var intressant med det polisen berättade om vad de åker ut på och gör, vad som kan hända om man inte har cykelhjälm på sig.

Jag tycker det är mycket bra information. Många av skolbarnen bor på landet, så det är bra att extra betona vikten med att bära reflex och hur man gör när man åker med skolbuss.

Hur verkar barnen ta det?

- De tycker att det är en spännande skoldag och var otåliga innan vi skulle åka hit. De är nyfikna och ställer många frågor. Vi har haft trafiktema varje dag den här veckan.

Daniel Serander
Text och Foto

Boka ett
kostnadsfritt
hembesök!

Modern avloppsrening

Ecobox är svensktillverkade, kemikaliefria minireningsverk som ersätter trekammarbrunnar, markbäddar och infiltrationer. De klarar reningskraven vid normal och hög skyddsnivå och fungerar lika bra för villan som för fritidshuset. Vår avloppsrening är pålitlig och enkel att underhålla. Komplettera gärna med vår regnvattentank.

Kontakta oss så hjälper vi er vidare.

Återförsäljare

 AGROTEC

Mikael Pettersson
070-340 77 75
mikael.p@agrotec.se

 **FRISK
ENTREPRENAD AB**

Pelle Frisk
070 685 89 06
info@friskentreprenad.se

 ecotech
Svensktillverkade reningsverk
0927-775 75 ecot.se

HÖSTNYHETER HOS BOUTIQUE RAMUNDA

HOS OSS
HITTAR DU ALLTID
NÅGOT NYTT - FÖR
BÅDE STORA
OCH SMÅ!

**Boutique
Ramunda**

Hagatorget 2
0121-139 06

Välkommen in!

Dam- och Herrboutique

Behöver du juridisk hjälp?

Behöver du juridisk hjälp med familjerätt? Jag har över 25 års erfarenhet som jurist. Varmt välkommen att boka personlig rådgivning på plats vid mitt kontor i Söderköping.

- Testamente
- Framtidsfullmakt
- Äktenskapsförord
- Arvskifte
- Köpekontrakt vid fastighetsförsäljning
- Gåvobrev
- Hyresavtal
- Vårdnad om barn
- Bouppteckning
- Bodelning vid separation

E-post: sodergardensjuridiska@gmail.com
Hemsida: www.sodergardensjuridiska.se

Telefon: 070-617 62 00
Adress: Storgatan 1, Söderköping

På skolan har man sedan en tid tillbaka startat en lärlingsutbildning inom frisör. Idag finns det frisörutbildning för gymnasieelever och för vuxenstuderande.

Ebba Gustavsson studerar till frisör på Komvuxutbildningen sedan i februari.

Saxarna går varma på Nyströmska skolans frisörutbildning

På skolan har man sedan en tid tillbaka startat en lärlingsutbildning inom frisör. Idag finns det frisörutbildning för gymnasieelever och för vuxenstuderande. Vi träffar Sissela Hagman som är lärare på utbildningen och rektor Patrik Franzén.

Vilka lärlingsutbildningar finns här på skolan?

- Vi har lärlingsutbildningar på barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, fordons- och transportprogrammet, hantverksprogrammet, industritekniska programmet och vård- och omsorgsprogrammet.

Efterfrågan av arbetskraft är stor inom våra yrkesutbildningar, att gå en lärlingsutbildning gör att man som elev kan knyta kontakter och visa upp sina färdigheter ute på ett företag över tid. Vilket ökar elevens möjlighet till att få en anställning efter avslutade studier, berättar Patrik.

När bestämde ni er för att starta frisörutbildningen?

Vi diskuterade om att starta frisörutbildningen våren -21, under hösten började vi planera och bygga upp utbildning för att starta första komvuxklassen februari -22.

Hur är det att vara lärare istället för utövare?

- Det är jättekul, det var av en slump som jag blev yrkeslärare. Jag skulle bara hjälpa till en dag i veckan, nu är jag inne på mitt sjunde år som frisörlärare. Jag har varit här på Nyströmska sedan hösten-21, tidigare arbetade jag som stylist- och frisörlärare i Norrköping. Innan dess arbetade jag som frisör i Söderköping under många år.

- Det är fantastiskt roligt att kunna erbjuda frisörutbildning och att den fungerar så bra. Vi hoppas på många sökande till kommande termin.

Sissela Hagman är lärare på utbildningen.

Foto: Daniel Serander

Hur många elever och lärare är det på utbildningen?

- Idag går det fem studerande på Yrkesvux och fem elever på vår gymnasieutbildning, för tillfället är det bara jag som undervisar som lärare.

- Men vi märker att intresset för frisörutbildningen är stort genom att det är många som hör av sig och ställer frågor om utbildningen.

Hur ser utbildningen ut?

- Gymnasieeleverna går en lärlingsutbildning, vilket i praktiken innebär att man som elev har mer än 50% av sin utbildning ute på ett företag. Som gymnasielärling är man inne på skolan under två veckor och läser gymnasiegemensamma ämnen samt yrkesteorier. Efter två veckor inne på skolan får eleverna tillfälle att öva sina kunskaper under en tvåveckorsperiod ute på ett företag, och så rullar schemat på under hela läsåret.

- I början av utbildningen är eleverna lite mer tid på skolan, då får jag rå om eleverna och möjligheten att lära ut lite mer innan de går ut på sin arbetsplats, säger Sissela.

Vår förhoppning är att vi ska kunna starta upp en ny klass med vuxenstuderande mot frisör, med start i januari. De studerande går sin utbildning under fyra terminer och därefter får man göra 2000 traineetimmar. Utbildningen kommer att genomföras på Nyströmska skolan i vår fina frisörsalong, samt ute på APL hos våra samarbetspartners. Det kommer ge våra elever goda förkunskaper inom frisör- och barberare yrket innan man sedan går ut på en arbetsplats.

På vår hemsida och sociala medier finns mer information om hur man kan anmäla sitt intresse för utbildningen. Ansökan är öppen och stänger i slutet av november.

Ni nämnde APL. Blir man tilldelad en plats eller får eleven välja?

- Man blir tilldelad, men eleverna får gärna komma med egna önskemål. Vi ser om salongen i fråga uppfyller kraven som gäller och att de kan ta emot en lärling. Vi ser gärna ett samarbete med salongerna här i Söderköping så att vi tillsammans kan hjälpas åt med att utveckla branschen. Vi samarbetar gärna med andra salonger i andra städer också.

Är man färdigutbildad frisör efter tre år?

- Nej, i slutet av utbildningen får gymnasieeleverna göra ett delprov enligt Frisörföretagarnas krav. Därefter måste de göra 2000 timmars traineetid och efter det får de göra gesällprovet. Samma gäller för eleverna som går yrkesvux men de går bara två år, då de endast läser frisörkurser 1500 poäng

Är det några speciella krav som sökande?

- Det behövs inga förkunskaper för att söka utbildningen, men det är viktigt att man har ett stort intresse för yrket. Vi vill att man skriver ett personligt brev och skickar med i ansökan, berättar Sissela.

Vi välkomnar sökande till vuxenutbildningen från hela Sverige, men det är kommunen som eleven är skriven i som beviljar om de får gå hos oss eller ej.

Nyfikenhet, viljan att lära och att visa att man vill leda ofta till jobb. Det får våra studerande stora möjligheter att visa ute på sin APL under utbildningen.

Hur ser det ut på arbetsmarknaden?

- Förra hösten gick man ut med att frisöryrket är ett bristyrke. Anledningen till detta är nog att många

inte fullföljer sin utbildning samt att det är många pensionsavgångar. Sverige är ett av de länder vars frisörer är mycket eftertraktade internationellt, tack vare att vi har så hög standard på våra frisörutbildningar i Sverige.

Vad får eleverna göra under utbildningen?

- Komvux- och gymnasieeleverna är tillsammans under vissa delar av utbildningen. Vi tycker det är bra att man möts och lär av varandra. Eleverna får ha egna kunder, lära sig om hårvård, applicera färg med mera.

De får herr- och damdockor att öva klippning på, dessutom har de långhårsdockor för att göra håruppsättningar på. Klippdockorna är från början långhåriga sedan får eleverna lära sig ett klippsett åt gången tills dockorna inte har något hår kvar. Efter det får de öva på riktiga kunder. Vi har "Salong Nyklippet" på sociala medier som eleverna administrerar där man kan se kundtider, läsa om hur man kan söka till utbildningen och se bilder från salongen. Eleverna tycker att det är roligt att få ta in en släkting eller kompis för en klippning.

Hur ser könsfördelningen ut på utbildningen?

- Just nu är det "bara" tjejer som går våra utbildningar, men vi ser gärna att killar söker våra utbildningar också. I branschen är det främst kvinnor men det är fler och fler män som söker sig inom barberaryrket.

Har ni teoriprov utöver de praktiska?

- Det har vi, men jag tycker det är viktigt att väva in teorin i det praktiska arbetet. Det är många teoretiska termer, kemiska förhållande, tekniker med mera som man ska lära sig. När de gör det stora slutprovet så är det teoriprov som gäller ihop med praktiska prov.

Gymnasieeleverna måste läsa om material och miljö, entreprenörskap, försäljning av tjänster och varor plus att de ska kunna sälja och marknadsföra sig själva. Då yrket bygger på detta så det är lätt att baka in i utbildningen, berättar Sissela.

Ebba Gustavsson från Söderköping studerar till frisör på Komvuxutbildningen sedan i februari. Vid vårt besök håller Ebba på att frisera en vän i Salong Nyklippet.

Hur känns det att bli klippt av Ebba?

- Hon har blivit jätteduktig bara på den här korta tiden. Det är bra att hon har någon att öva på och jag ställer mer än gärna upp, säger Madelene Warverud.

Hur känns utbildningen så här långt?

- Det är riktigt roligt! Vi har lärt oss mycket på kort tid.

Vad har varit bäst?

- Barbera, färga, styla hår och göra håruppsättningar. Vi fick göra några inför balen. Innan utövandet fick vi ta emot kunderna och diskutera hur de ville ha sitt hår.

Det var en trevlig stund. Vi hade köpt fina blommor till uppsättningarna, hade musik i bakgrunden och bjöd på fika.

Hur lång tid tar det att göra en håruppsättning?

- Det beror på valet av frisy och på håret. Även en kort frisy kan innebära många lockar. För mig tar en uppsättning ca 1-2 timmar.

Vad vill du göra efter utbildningen?

- Jag har inte riktigt bestämt mig än, men det lutar åt att hyra en stol i en salong.

Har du varit ute på APL?

- Jag ska snart ut på praktik på Jannes hårhälsa i Norrköping, det är pirrigt. Man har blivit bekväm här med vår lilla salong och nu ska man plötsligt ut att träffa nya människor och lära sig nya saker. Man får tro på sig själv och det man kan, avslutar Ebba.

Daniel Serander

Ett nytt politiskt styre är på väg att bildas i Söderköping. Alliansen ersätts av Moderaterna tillsammans med Socialdemokraterna och Kristdemokraterna.

Den politiska makten i Söderköping

Ett nytt politiskt styre är på väg att bildas i Söderköping. Alliansen ersätts av Moderaterna tillsammans med Socialdemokraterna och Kristdemokraterna.

Moderaterna, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna lämnar i ett gemensamt pressmeddelande följande kommentar:

Moderaterna, Socialdemokraterna och Kristdemokraterna för, sedan en kort tid tillbaka, samtal om att bilda ett majoritetsstyre i Söderköpings kommun. Samtal förs i god och konstruktiv anda mellan tre jämbördiga parter. Målsättningen är att vara klara med förhandlingar senast inför kommunfullmäktiges sammanträde den 26 oktober.

- För oss Moderater är det väldigt viktigt, att i den oroliga tid vi nu lever i, hitta ett stabilt och handlingskraftigt majoritetsstyre, säger Martin Sjölander (M). Med Socialdemokraterna och Kristdemokraterna som samarbetspartners ser vi att vi bäst kan uppnå det målet.

- Vi är glada att Moderaterna har bjudit in oss till de här samtalen. Vi vill fortsätta vara med och ta ansvar för Söderköpings bästa. Med det här samarbetet skapar vi förutsättningar för breda lösningar på samhällsproblem som ligger vårt parti varmt om hjärtat, fyller Anders Eksmo (KD) i.

Martin Sjölander, Moderaterna.

Tuula Ravander, Socialdemokraterna.

Anders Eksmo, Kristdemokraterna.

- Socialdemokraterna tar gärna chansen att vara med och påverka Söderköpings utveckling. Med de övriga partierna ser vi goda förutsättningar att fortsätta driva på i för oss, och för övriga partier viktiga frågor, avslutar Tuula Ravander (S).

Vi ställde också några kompletterande frågor till Tuula Ravander, Socialdemokraterna.

Hur känns det nya samarbetet att bilda majoritet med Moderaterna och Kristdemokraterna?

- Det känns bra. Det är inte klart än och vi håller fortfarande på med förhandlingar. Vi är tre partier som vill Söderköpings bästa och det finns goda möjligheter att komma överens.

Vad blir de viktigaste frågorna för den nya majoriteten under kommande mandatperiod?

- Det finns många viktiga frågor bl.a. ekonomin, skolfrågor och omsorgerna, men som sagt så är inte allt klart än.

Blir du kommunalråd nu?

- Vilka poster som partierna får är också en förhandling som pågår.

Vilka personer som får de olika posterna som (S) tilldelas är upp till medlemmarna och beslutas på vårt medlemsmöte.

Ett par frågor ställde vi också till Annelie Sjöberg, Sverigedemokraterna.

Hur ser du på den nya positionen som oppositionsledare?

- Vi är största oppositionsparti i Söderköping och vi kommer nu i enlighet med våra väljares önskan sträva efter att bedriva en aktiv oppositionspolitik. Vi kommer att arbeta för att få stort genomslag som möjligt för vår politik. Fördelning av oppositionsresurser är ännu inte helt klart men som största oppositionsparti räknar vi med att resurserna fördelas efter valresultatet och väljarnas uttryckta vilja. Vi är inte en enad opposition även om det finns enstaka frågor där vi är överens med andra partier.

Annan kommentar till bildandet av en ny majoritet?

- Som Söderköpings näst största parti hade vi naturligtvis förväntat oss och var beredda på att ingå i någon form av styre då valresultatet visar att väljarna önskar ett borgerligt styre i Söderköping. Nu valde Moderaterna och Kristdemokraterna i stället att samarbeta med Socialdemokraterna. Det återstår att se vad det kommer att innebära för vår kommuns utveckling, inte minst i ett ekonomiskt ansträngt läge och med en orolig omvärld. Vi kommer att göra allt vi kan för att påverka Söderköping i positiv riktning men för att få igenom politiska förslag krävs att man ingår i en majoritet vilket vi nu alltså inte kommer att göra under kommande mandatperiod.

Åke Serander

Anna Karlin är ny skärgårdsutvecklare

Den första september tillträdde Anna sin tjänst på Region Östergötland som skärgårdsutvecklare.

Grattis till nya arbetet. Berätta om din tjänst?

- Tack! Mitt jobb går ut på att vara en länk mellan de som bor och verkar i skärgården och de politiker som bestämmer om utvecklingen. Jag jobbar mot Söderköpings, Valdemarsviks och Norrköpings kommuner och tanken är att vara ute på plats så mycket som möjligt. Här i Söderköping sitter jag på Coffice vid Hagatorget.

Det känns roligt att få arbeta "ute på fältet". Där får jag träffa olika aktörer och privatpersoner som vill bygga och stimulera utvecklingen i skärgården.

Fördelen med att vara anställd av regionen är att man får mandat att jobba på hela skalan, det vill säga samverka över kommun- och regiongränserna.

Vi medverkar även i två olika nätverk. Dels skärgårdsrådet som är ett forum som administreras av regionen där politiker, kommuner, länsstyrelser och intresseföreningar i östgötska och småländska skärgården bjuds in. Dels ingår vi i ett nordiskt skärgårdssamarbete med representanter från skärgården i Finland och Åland. Genom dessa nätverk kan vi plocka upp bra idéer som andra gör och applicera här.

Jag efterträder Carl Hamilton som bor söder om Valdemarsvik. På grund av sin bostad har han suttit mycket i Valdemarsvik. Jag bor med min familj på landet utanför Linköping och hamnar därför naturligt på andra sidan av mitt arbetsområde.

Vad har du för utbildning och tidigare erfarenhet?

- Jag är i grunden utbildad trädgårdsingenjör vid Sveriges lantbruksuniversitet men efter några år i yrket valde jag att läsa vidare till planarkitekt på Blekinge tekniska högskola. Därefter har jag jobbat med att ta fram detaljplaner i kommunal regi, först i Åtvidaberg och nu senast i Norrköpings kommun. En detaljplan är ett dokument som bestämmer hur, var och vad som ska byggas i en tätort.

Vid sidan om jobbet har jag också ett personligt engagemang för skärgårdsfrågor. Min mamma är född på Espholm i S:t Anna skärgård där släkten bott i fem generationer. Vi har en sommarstuga där än idag och jag har tillbringat många av mina somrar där.

Vad gör du på din fritid?

- Med småbarn hemma så somnar jag gott tämligen omgående efter att de somnat. Men när jag har tid över tycker jag om friluftsliv, att paddla, odla och arbeta i trädgården. Skulle vilja ha höns i framtiden.

Vad fick dig att ta steget till detta arbete?

- Vi har fått två barn ganska tätt och det var dags för mig att gå tillbaka till arbetet nu till hösten. I våras annonserades tjänsten som Skärgårdsutvecklare ut och jag sökte tjänsten. Nu går Carl i pension efter att ha arbetat som skärgårdsutvecklare under 15 års tid, så det är stora skor att fylla. Det är en spännande och rolig tjänst där jag får möjlighet att jobba med frågor som jag brinner för.

Hur upplever du intresset för skärgården?

- Som mycket stort och det finns såklart både de som vill bygga och de som vill bevara. Det är viktigt med en balansgång här. Skärgården får inte bara bli ett museum för besökare utan det måste också finnas utrymme för de som bor och lever där att utveckla sin närmiljö och göra sitt avtryck i forrådet av framtidens kulturmiljö.

Vad har vi för möjligheter med skärgården?

- Jag tror att man kan attrahera fler människor att bo i skärgården. Här finns närheten till naturen, en lugn tillvaro men ändå med relativ närhet till storstäderna Norrköping, Linköping och Stockholm. Många arbetsgivare har blivit mer positiva till att deras anställda kan arbeta helt eller delvis hemifrån.

Anna tillträdde sin tjänst på Region Östergötland som skärgårdsutvecklare i september.

Foto: Privat

Logistiken behöver förbättras för de som bor på öarna. Östgotatrafiken har öppnat upp möjligheten för fler att komma ut i skärgården. Kanske kan man lyfta fram och tydliggöra möjligheterna ännu mer så att fler människor hittar ut. Ju fler som har en personlig anknytning till skärgården desto större engagemang för området som sådant.

I Valdemarsvik ligger skärgården i anslutning till tätorten. Medan Söderköping och Norrköping har lite längre dit. Därför att det viktigt att lyfta skärgården och se vilken tillgång den är.

Vad är de största utmaningarna?

- Man pratar ofta om en levande skärgård. Vad menar man med det? Innebär det att man ska bo där permanent och hur möjliggör man det i så fall nu för tiden? Fisket är inte längre den primära inkomstkällan medan turismen ökar. Hur kan man hitta nya inkomstmöjligheter.

Hur förenar man utveckling och bevarande så att det blir en bra balans? Det finns så mycket lagstiftning, bevarande värden, riksintressen... utmaningen är att hitta en väg framåt och inte kväva alla nya initiativ till utveckling. All utveckling handlar inte om att bygga nytt, det kan även handla om att hitta smartare lösningar på sådant som vi redan gör. Bevarande är naturligtvis också viktigt, men vem ska ansvaret ligga på och hur får fastighetsägaren inkomster kring detta?

I det nordiska samarbetet talar man om hur man kan underlätta för de som bor på öarna och hur man hanterar trycket på skärgården sommardag. Trycket på skärgården varierar mycket över säsongen. Vi är tämligen styrda av vår industrisemester i Sverige. Men om man kunde förlägga en vecka på hösten eller vintern i skärgården så skulle det göra mycket för belastningen samtidigt som det skulle kunna skapa fler lokala arbetstillfällen.

Vilka verktyg har du i ditt arbete?

- Jag skulle säga att det handlar om att arbeta på flera olika nivåer och samverka över kommun- och länsgrän-

ser. På en regionalnivå så kan det handla om att bussarna ska synka bättre med den båtburna skärgårdstrafiken.

I kommunerna är det viktigt att politikerna verkar för att skärgårdsskolorna får vara kvar.

Hur man använder mark och vatten regleras i översiktsplanerna och det är viktigt att de inte glömmer bort skärgården i dessa frågor. Översiktsplanen är ett viktigt redskap för att styra bebyggelsen dit man vill ha den och värna om det som ska bevaras.

Om man vill ha ett grundutbud av service så måste det finnas ett boendeunderlag och det är en kommunal angelägenhet att möjliggöra det.

För att näringslivet ska fortsätta utvecklas i skärgården är det viktigt att man hittar investerare som vill och kan satsa. Här kan lokal anknytning och långsiktighet bidra till att fler vågar satsa på sin verksamhet. Här kan näringslivskontoren underlätta för de företag som verkar i skärgården genom att följa företagaren på vägen från idé till genomförande.

Har du fått en känsla för hur kommunerna ser på skärgården?

- Engagemanget är jättestort! Många har redan hört av sig, framför allt företagare och privatpersoner ute i skärgården. Det finns en stor förväntan för vad en Skärgårdsutvecklare ska göra och åstadkomma.

Vad anser du om strandskyddet?

- Att man får förhålla sig till det som gäller men jag kan konstatera att det finns många tankar och idéer. Frågan ligger utanför min roll.

När jag arbetade i Norrköping var vi med i projektet "Coast4us" där flera länder kring Östersjön deltog. Jag kunde konstatera att alla länder kring Östersjön har olika strandskyddsregler. Det är lite konstigt att vi inte har en samsyn på reglementet när vi delar samma sjö.

Daniel Serander

Nu finns 2023 års
almanackor på plats
Köp din hos oss i Sveriges
äldsta bokhandel!

Varmt välkomna hälsar
Anders och Louise
info@soderkopingsbokhandel.se
eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

FÖRSÄLNING MONTERING RENOVERING

BASTU OCH BRASKAMINER
011-14 90 40 INFO@SPISCENTER.COM

JÄRNGATAN 21, NORRKÖPING SPISCENTER.COM

Varva ned och njut av något
gott i vårt sekelskiftescafé!

f Guldkorn & Smulor

i Guldkorn_och_Smulor_

Öppet: Ons-fre: kl 10-19, Lör-sön: kl 10-15, Mån-tis: stängt
Stationsvägen 1, Ringarum • 0123-100 19

Kostnadsfri
offert

Rutavdrag
sköts av oss

FLYTTMAR

Bohagsflytt • Kontorsflytt
Packning • Magasinering
Pianotransport • Flyttstädning

0121-133 50 / 011-13 80 00 / 0730-55 00 68
nexab@flyttmar.se • Box 110, 601 03 Norrköping

BUUUSIGT OCH GOTT HOS OSS

Fix
konditori

Mån-fre 8-18, Lör 9-14
Telefon 0121-139 60
Följ oss på Instagram

ELCENTER
i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70

Din lokala installatör sedan 1989

Företaget som leder strömmen

www.elcenter.se

Vi säljer, monterar
och reparerar
värmepumpar

Energi & Service
specialist på kyla och värmepumpar

Simon: 072-181 87 67 Urban: 070-450 89 29
Hemsida: www.energiochservice.se

SOMSTEN

Runqvist Allservice
Hårtorpet 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

Har du en gammal sliten
betongtrappa?

Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på nytt cementbaserat ytskikt
med stenstruktur och den färg du vill ha
som passar till huset.

Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller
sträv med Antihalk.

Du väljer!

Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris.
Från 3 750 kr färdigt och klart inkl.ROT
avdrag.

Mekonomen
Bilverkstad

Fordonsteknik
Söderköping

Du kan
dela upp dina
kostnader med
mekonomenkortet
räntefritt.

Vi utför service, reparationer & hjulinställning

Telefon: 0121-21760

NAPRAPATERNA
SÖDERKÖPING

BOKA TID
Ring 0121-150 25
eller boka online!

@naprapatemasoderkoping

Hagatorget 1, Söderköping
www.naprapaterna.net

Original
NAKRA

Takavvattning - Spiror - Vindflöjel

info@nakra.se - www.nakra.se

Välkommen att kontakta oss: 0728-89 74 64

VÄLKOMMEN TILL VÅR BUTIK!
HANDLA FÖR MINST 200 KR OCH FÅ:

1 ST DRAUMUR 45G

GÄLLER VID INLÄMNING AV DENNA
KUPONG OCH TILL 2022-11-30

NAMMI:s LAKRITSBUTIK
i Söderköping

Adress: Ågatan 1A

Öppettider: www.nammi.se

HÄKANSSONS BYGG AB
× ALLT INOM BYGG ×
0761-15 58 84

Vi utför nybyggnation, renovering,
byggnadsvård, timring och tillbyggnad

Kontakta oss för en kostnadsfri offert!

hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

TG's PLÅTSLAGERI

Vi utför alla slags plåtarbeten
till takrenoveringar

Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

**VÄRMER DU UPP
DITT HUS EFFEKTIVT?**

Välkommen att kontakta vår
energi- och klimatrådgivare
med frågor.

Per Sjöström
011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

50 kronor per såld annons går till Guldkants viktiga
arbete för ensamman och äldre i Söderköping

Boken handlar om de hus som byggdes av låg- och frikyrkliga samfund från början av 1860-talet och fram till nutid. Ofta kallas de missionshus, ibland kapell. Ibland kunde de få namn som Elim, Betel, Betania eller Filadelfia, med biblisk bakgrund.

Boken blev stor och väger över två kilo.

Carl-Johan visar upp boken "Väckelsens hus i Värmland".

Carl-Johan har fått kulturpris av Kungliga Gustav Adolfs-akademien

Carl-Johan Ivarsson, Söderköping och Henrik Olsson, Säffle, har fått pris ur Gösta Bergs minnesfond "för deras imponerande bok Väckelsens hus i Värmland (2021), som i detalj dokumenterar den folkliga väckelsens materiella kulturarv".

Carl-Johan, berätta något personligt om dig själv och din anknytning till Söderköping?

- Jag är född och uppvuxen i Kila, Säffle kommun i södra Värmland. Efter studier vid Karlstads universitet kom jag till Söderköping i augusti 2002 när jag fick anställning som lärare i historia och samhällskunskap vid Nyströmska skolan. Sedan har jag blivit kvar här. Men jag tillbringar också gärna tid i Värmland. Henrik har jag känt sedan barndomen, vi är släkt, har en likartad intresseprofil och vi är också kollegor i läraryrket, även om Henrik arbetar i Åmål.

Vad handlar er bok om?

- Boken handlar om de hus som byggdes av låg- och frikyrkliga samfund från början av 1860-talet och fram till nutid. Ofta kallas de missionshus, ibland kapell. Ibland kunde de få namn som Elim, Betel, Betania eller Filadelfia, med biblisk bakgrund. Senare har de ofta kallats för kyrkor - på senare tid är det vanligt att de fått namn efter stadsdelar som Sannerudskyrkan, Skärekyrkan eller liknande. Värmland var ett landskap som präglades starkt av väckelsen i slutet av 1800-talet. Kris-

tinehamn var en av Svenska Missionsförbundets största fästen och här låg i slutet av 1800-talet Missionsförbundets predikantutbildning. Baptismen var inte så stark i Värmland men under 1900-talet kom Pingströrelsen.

Vi har också dokumenterat sommarhem och andra hus med koppling till frikyrkligheten. Försökt att sätta in husen i sitt sammanhang, både vad gäller byggnadshistoria och utsmyckning, men också som en del i en samhällsomvandling. Värmland har förändrats, folket har flyttat från landsbygden till städerna. I norra delen av landskapet har befolkningmängden minskat med 70 procent sedan mitten av 1900-talet.

En stor förändring är att samfundssplittringen delvis ersatts av ett mer ekumeniskt tänkande. Då behövdes inte längre så många hus.

Vad är bakgrunden till att ni skrev den?

- Vi är själva båda en del av traditionen eftersom vi är fjärde generationen i missionshusen. Men bara under vår livstid har många missionshus sålts och byggts om. Idag finns ungefär 100 hus som använts för sitt ursprungliga ändamål, resten har blivit fritidshus eller permanentboenden. I något fall lever de vidare som bygdegårdar och bystugor. En del har rivits. Lyckligtvis har vi bara hittat några få som står och förfaller. Vi ville försöka att dokumentera så mycket vi kunde innan allt blev bortglömt. Långt fler än de som varit församlingsmedlemmar har en koppling till husen, många ur den äldre generationen har gått i söndagsskolan, varit där på missionsauktioner eller

liknande. Detta är en viktig del av Värmlands historia.

Kunskapen håller på att försvinna inom rörelserna. Det är inte så många som längre har släktkopplingen som vi har.

Vi började hösten 2015 att samla material till ett temanummer av tidskriften Värmländsk Kultur. När numret trycktes hade vi mycket material som blev över. Sommaren 2018 började vi arbeta med målet om en bok. Arbetet tog ungefär tre och ett halvt år. På somrarna har vi rest runt och fotograferat, på vintrarna har vi samlat material i arkiv och bibliotek och även sökt kunskap på andra sätt. Boken var klar till Värmlands Bokfestival i november 2021.

Var kan boken köpas?

- Vi har fått generöst stöd av flera fonder och stiftelser, liksom från Länsstyrelsen i Värmlands län och även från biskop Åke Bonnier i Skara med hustru Kristina. Boken är utgiven av Votum Förlag i Karlstad och är formgiven av Per Kollberg. Vi fick hålla igen lite men boken blev ändå stor och väger över två kilo.

Boken finns på Söderköpings Bokhandel, men kan också köpas direkt från oss.

Vi gratulerar Carl-Johan och Henrik till utmärkelsen!

Åke Serander
Text och Foto

Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

SE MER!

Detaljerad information om våra gudstjänster hittar du på vår hemsida

Gudstjänster i höstmånad

Oktober

- Söndag 23 11.00 Ekumenisk mässa, S:t Laurentii kyrka
17.00 Mässa, Skönberga kyrka
- Tisdag 25 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
- Onsdag 26 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
- Söndag 30 11.00 Mässa, S:t Laurentii kyrka
17.00 Mässa, S:t Anna gamla kyrka
18.00 Konsert, Svenska mässan, S:t Laurentii kyrka

November

- Tisdag 1 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
- Onsdag 2 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
- Allhelgonahelgens gudstjänster, se nedan
- Tisdag 8 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
- Onsdag 9 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
17.00 Liv att dela, Drothems kyrka, Drothems församlingshem
- Lördag 12 16.00 Körkonsert i allhelgonatid, Requiem, S:t Laurentii kyrka
- Söndag 13 11.00 Mässa, S:t Laurentii kyrka
17.00 Mässa, Börrums kyrka
- Tisdag 15 18.00 Kvällsmässa, S:t Laurentii kyrka
- Onsdag 16 13.00 Veckomässa, S:t Laurentii kyrka
- Söndag 20 11.00 Mässa, S:t Laurentii kyrka
17.00 Mässa, Skällviks kyrka

S:t Laurentii kyrka
Kyrkyoga
Måndagar 19.30
Kristen djupmeditation
Torsdagar 18.00

Svenska Mässan

S:t Laurentii kyrkokör
Körsångare från Aspelds
pastorat
Veronica Knutsson sopran
Ann-Mari Daag Albrechtsson
alt
Bengt Gregersen bas

Östgöta barock
Kapellmästare Torbjörn Köhl

Dirigent: Charlotte Svensson

Allhelgonahelgen

Minnesgudstjänster

Lördag 5 oktober

- 11.00 Minnesgudstjänst, S:t Anna kyrka
11.00 Minnesgudstjänst, Drothems kyrka
18.00 Minnesgudstjänst, Börrums kyrka
18.00 Minnesgudstjänst, S:t Laurentii kyrka

Söndag 6 oktober

- 11.00 Mässa, S:t Laurentii kyrka
11.00 Minnesgudstjänst, Capella Ecumenica
17.00 Minnesgudstjänst, Mogata kyrka
17.00 Minnesgudstjänst, Skönberga kyrka

Kaffeservering

Fredag 4 oktober

- 11.00-19.00 S:t Laurentii kyrkogård
11.00-17.00 Drothems kyrkogård
11.00-17.00 Skönberga kyrkogård
11.00-17.00 Mogata kyrkogård
11.00-17.00 S:t Anna kyrkogård
11.00-16.00 SKällviks kyrkogård
11.00-17.00 Börrums kyrkogård

Lördag 5 oktober

- 11.00-19.00 S:t Laurentii kyrkogård
12.00-18.00 S:t Anna kyrkogård
11.00-16.00 Skönberga kyrkogård

Diakoncentrum

Café Klockargården, Diakoncentrum

Öppet för samtal och café

Måndag 09.30-11.30

Onsdag 16.30-18.30

Fredag 09.30-11.30

Lunchträff

Måndagar ojämnta veckor kl. 12.00-14.00

Drothems församlingshem

Anmälan till församlingsexpeditionen

Café Drothem

Tisdagar och torsdagar kl. 10.00-12.00

Drothems församlingshem

Sopplunch

Tisdagar och torsdagar kl. 12.00-14.00

Drothems församlingshem

Bibelsamtal

Torsdagar kl. 11.00-12.00

Drothems församlingshem - Glasrum

Med reservation för ändringar i verksamheten

Gemenskapskväll för vuxna

Kom och gör en adventskrans

17 november kl. 18.00-20.30

S:t Laurentii församlingshem

Gröt, skinksmörgås, julmust, kaffe och kaka serveras. Andakt med advents-och julsånger.

Kostnad 150 kr.

Anmälan senast 11 november till expeditionen eller till magdalena.prytz@svenskakyrkan.se

Kontakt

www.svenskakyrkan.se/soderkoping

www.facebook.com/soderkopingsanktanna

Församlingsexpedition:

Telefon: 0121-358 00

Mail: ssa.forsamling@svenskakyrkan.se

Diakoncentrum:

Telefon: 0121-358 09

”Nära vill jag leva, nära dig, min Gud, i din omsorg finner själen ro.”

Sv Ps 769

Söderköpings skola vid Ågatan 1861-1910, 1904-1910 var skolan även öppen för flickor.

Muséet vars bottenvåning var skolhus åtminstone från mitten av 1500-talet till 1861.

Jag har med hjälp av handskrivna dokument och tryckta skrifter kunnat studera och kartlägga en del av den högre skolan oftast genom de personer, lärare, som varit verksamma i skolan.

Ola framför den gamla skolbyggnaden, numera museum i S:t Laurentii kyrkopark.

Foto: Mikael Karlsson

Söderköpings högre skola

Livets skola, föräldrarnas "undervisning" i det som var hemmets sysslor, gårdens viktiga uppgifter, företagets och hantverkets verksamhet har aldrig setts som en "skola", men har alltid varit och är fortfarande en plats där den unge och den unga lägger grunden för sin framtid. Nu i modern tid kompletterad med den "skola" som samhället erbjuder och/eller kräver.

Söderköpings högre skola var under flera hundra år en institution där pojkar gavs möjlighet att lära sig det som då ansågs viktigt för att den unge efter avslutade studier skulle kunna bli en man som bidrog till att styra, leda, delta i statens och kyrkans ledande funktioner i samhället och genom fortsatta studier och forskning berika mänskligheten.

Det var ingen skola som gav undervisning som ledde till att den nyutbildade i särskilt hög grad bidrog till hemmets, lantbrukets, hantverkets funktioner, familjens välstånd och hälsa, livets vardagliga aspekter.

Det var en skola som trots eller tack vare sitt innehåll betytt mycket för det dåtida samhället när det gäller dess styrning, ledning, förändring, utveckling, kunskapsmängd, påverkan, ekonomi, status, en skola där grunden lades för det moderna samhälle vi nu lever i.

Min forskning

Jag har med hjälp av handskrivna dokument och tryck-

ta skrifter kunnat studera och kartlägga en del av den högre skolan oftast genom de personer, lärare, som varit verksamma i skolan. Några enstaka elever och lärare är kända från allra äldsta tider men från och med 1556 tror jag mig ha funnit alla lärare fram till det att grundskolan tog över "den högre skolan" under 1960-talets mitt och slut. Skolans elever har jag enbart detaljstuderat under sista hälften av 1700-talet, men elevförteckningar finns tillgängliga på Landsarkivet i Vadstena från 1640-talet och till realskolans slut.

Några personligheter i skolan

Lärare och elever som arbetat respektive studerat i Söderköpings högre skolor har, i många fall precis som övriga lärare och elever i Sverige, levt ett förhållandevis normalt liv. Man har kanske inte alltid blivit en man som gjort sig välkänd under sin levnad, utfört stordåd, utanför det normala. Men några av lärarna och eleverna i allra äldsta tid har jag funnit intressant att uppmärksamma.

I och med att formella gymnasier inrättades i början av 1600-talet upphörde egentligen den möjligheten att från skolan i staden övergå till universitetsstudier. Eleverna som lämnade Söderköpings skola borde studera vid gymnasiet i Linköping innan de kunde fortsätta vid ett universitet.

I verkligheten kunde dock rektorer i Söderköping till ca 1817 examinera sina elever, förhöra dem och ge dem

ett intyg, så att de kunde "hoppa över" studierna vid gymnasiet och direkt börja vid ett universitet. Jag vill inte påstå att det var vanligt förekommande med det skedde med enstaka elever.

Stadens äldsta skola

År 1281 anges det i äldre dokument att det vid franciskanerkonventet (klostret i staden) fanns en lektor vid namn Torsten. Enligt vad man anser så innebär det att det fanns en klosterskola. Vid den skrevs pojkar in vid i regel unga år. Tanken var troligtvis att de efter avslutade studier skulle ansluta sig till konventet och bli en av dess bröder.

Nästa gång en skola nämns är 1346 då dess skolmästare uppges heta Sune Östensson (Ödstensson). Förutom skolmästare kom han även senare att tjänstgöra vid domkapitlet i Linköping. Han studerade i Paris 1349 och tituleras senare även som prost i Söderköping.

Johan/Jöns Håkansson (Johannes Haquini) avled den 9 februari 1432. Hans födelseort och vem hans föräldrar var är okänt. Han började som skolmästare i Söderköping före 1405 och blev kanik (anställd vid domkapitlet) i Linköping. 1411 inträdde han i Vadstena kloster och sändes sju år senare av klostret på ett viktigt uppdrag till Rom, varifrån han återkom 1420. Han deltog under den tiden även i konciliet i Konstanz (1414-18). När Jöns Gerekeson tvingades avgå som ärkebiskop 1421 berättar Vadstenadiariet att domkapitlet i Uppsala gav

kung Erik av Pommern tre förslag till efterträdare och att kungen valde Johan Håkansson, sin biktfader. Han utnämndes 23 mars 1421 genom påvligt beslut och invides 28 juni samma år (eller 1422) i Vadstena.

Vid klostret i Vadstena fanns samtidigt Johannes Hildebrandi, som uppges vara född i Söderköping som son till borgaren Hildebrand Cruse och hans hustru Elisabeth. Det är troligt att han var elev i Söderköpings kloster-skola. Dessa båda Johannes blev tillsammans utsedda av klostret i Vadstena att företa resor bland annat till det påvliga hovet. Båda omnämnes vid flera tillfällen i Vadstena klostrets diarium. Hildebrandi är författare till en volym med, ska vi kalla det, information, om klostret och dess verksamhet och i övrigt om vad som hände i landet aktuell tid. Han bedrev studier i Paris 1414-1415, efter att tidigare studerat i Prag 1402.

Under medeltiden fanns inom Linköpings stift några präster som anges komma från Söderköping. Det är mycket troligt att de börjat sina studier vid klosterskolan eller stadsskolan i staden, speciellt bör det gälla de som senare finns inskrivna vid olika universitet på kontinenten. Detta kan t ex gälla Augustinus Albert, Herman Bagge, Hans Ganzow, Peter Gotskalksson, Bernhard Kempe och Henrik Tidemansson.

Laurentius Petri Gothus föddes 1529 eller 1530 i Söderköping, Östergötland (därav till-namnet Gothus), och avled den 12 februari 1579 i Uppsala. Han var elev i Söderköpings skola. Skolan hade bytt karaktär och brukar benämnas stadsskola. Han bedrev studier i Wittenberg från omkring 1546, och blev lärjunge till Philipp Melanchthon, samt magister.

Han var psalmdiktare, utnämndes till hovpredikant 1560, blev rektor och professor i Uppsala och 1574 ärkebiskop. Han närmade sig katolicismen och lät sig vigas på katolskt vis. 1576 lät han utge en ny psalmbok och året därpå Luthers lilla katekes. Han var gift med Margareta Larsdotter, dotter till företrädaren Laurentius Petri Nericius, bror till den kände reformatorn Olaus Petri. De hade två döttrar.

Laurentius Paulinus Gothus, var brorson till Laurentius Petri ovan, född i Söderköping 1565. Son till guldsmeden Povel Pedersson. Modern hette Karin Pedersdotter och var dotter till en annan guldsmed i staden. Elev i Söderköping som sedan studerade i Rostock och Helmstedt. Blev professor och rektor vid universitetet i Uppsala och efter att ha varit biskop blev han ärkebiskop 1637.

Han var den förste kände professorn i astronomi vid Uppsala universitet. Han var universitetets rektor åren 1599, 1601 och 1604. Seden som rektorsuppdrag roterade bland vissa av skolans mer kunniga lärare. År 1600 var han den förste att promovera magistrar i Sverige.

Under 1630-talets mitt känner vi en elev, Erik Jönsson. Han var blott i 10-årsåldern när han studerade tre år i Söderköpings skola och fortsatte sedan sina studier på annat håll. Han är numera känd under sitt efternamn som han fick i samband med att han adlades, Erik Dahlberg. Han blev arkitekt inom det militära och är även känd som den som sammanställde och bidrog till praktverket Sveca Antiqua et hordiera, med teckningar från hela Sverige.

Ola Lönnqvist

Litteratur om skolan med mig som författare:

Egna utgivna skrifter:

Bidrag till Söderköpings skolas historia, del 1 – 4 (2000-2020)

I S:t Ragnhilds Gilles årsböcker:

Stora Scholboken i Söderköpings skolarkiv (1986)

Söderköping. Gymnasiestad (1987)

Rektorer och lärare i 1700-talets skola i Söderköping (1991)

Söderköpings skola 1772-1780, dess elever och deras undervisning (1995)

Johan Malcolm Blomberg botaniker, lärare och människa (1997)

Söderköpings gymnasium 1919-1924 (2015)

Söderköpings läroverksbibliotek (2016)

"Höstlovet står för dörren. Då har vi självklart dörrarna öppna för inomhusaktiviteter med höstlovsbio."

Nya tider och nya rutiner på bion i Söderköping

Biokvällarna börjar fr o m söndagen 23 oktober halv sju. Orsakerna bakom detta är många, bl a har stora biografkedjor (som vi i viss mån sneglar på) tidigare kvällsföreläsningar. En annan orsak är att vi upptäckt att många kommer direkt hemifrån middagsbordet. Då ska man ej behöva vänta på att bion startar utan kunna se filmen i lugn och ro för att sen bekvämt kunna gå hem till sin varma vrå och fortsätta kvällen utan att hela aftonen är passerad.

Detta gäller självfallet även på söndagar då man kan njuta av det stora utbudet av aktuell repertoar som passar alla sorters smak, köpa färska popcorn, kall dricka eller godis, koppla av i biovärmens för att därefter avsluta dagen inne i hemmets sköna vrå.

Ytterligare en följd av att vi börjar visa film halv sju är att vi har möjlighet att visa en film till senare på kvällen om intresse finns. Vill ni gå på Söderköpings Bio sent på kvällen hör av er.

Höstlovet står för dörren. Då har vi självklart dörrarna öppna för inomhusaktiviteter med höstlovsbio. Allt från Mamma Mu till Babblarna. Matinéer är som alltid klockan 15:00, se bioprogrammet för aktuell information. Mor- och farföräldrar kan ta med sig barnbarnen, om barnen ej är tillräckligt stora och kan gå själva. Efter frisk luft och utomhusaktiviteter är alla välkomna in i biovärmens.

Dagbio är ett annat populärt område som vi fortsätter med. "Där kräftorna sjunger", som drog 119 besökare söndagen 25/9, kommer på allmän begäran åter som dagbio onsdag 2/11. Två veckor senare visas "Elvis", där man utöver hans fantastiska musik får gräva djupare i relationen med managern Tom Parker (spelas av Tom Hanks). Sen fortsätter vi t.o.m. 14 december. Därpå tar vi uppehåll med dagbion över helgerna, då du däremot kan njuta av ett stort utbud av julfilmerna.

Carl Gustav Pettersson
Söderköpings Bio

Tack för att du läser Söderköpings-Posten

Söderköpings-Posten hundra år tidigare...

Nedanstående text är hämtad från arkivet vid S:t Ragnhilds Gille. Artikeln publicerades i tidningen 13 november 1922.

"- Inom waldorfpedagogiken är Mikaeli en av de fyra årstidshögtiderna tillsammans med jul, påsk och midsommar."

Mikaelifest firades på Waldorfskolan

Den första oktober hölls den traditionsenliga höstfesten Mikaeli. Eleverna bjöd föräldrar, släktingar, allmänhet och lärare på Mikaelispel och skådespel. Elever och externa företag ordnade med försäljning, man kunde prova på aktiviteter som bågskytte med mera.

Den lyckade dagen arrangerades av eleverna där varje klass fick ett ansvarsområde.

Men vem var Mikaeli och varför firar man? Kim Lindberg är Ordförande i Waldorfs Föräldraförening.

- Inom waldorfpedagogiken är Mikaeli en av de fyra årstidshögtiderna tillsammans med jul, påsk och midsommar. Det anses viktigt att varje år fira godhetens seger över mörkrets makter.

Som bild/metafor används den gamla legenden om Sankt Mikael och draken. Under Mikaelifrandet spelas på Waldorfskolor i Sverige och världen över ett Mikaelispel som bland annat handlar om när Sankt Örjan, ofta benämnd som Sankt Göran, ber Sankt Mikael om hjälp att besegra draken som har intagit en stad och som kräver en person att äta varje dag. Historien bygger på en sägen som berättas över hela världen och som man tror uppstod under Medeltiden. Det är även vanligt att elever och pedagoger leker drak- samt modlekar i samband med Mikaelifrandet.

"En kämpe vill jag bliva, en riddare så god. För sanning här på jorden, strida med kraft och mod. Vem hjälper mig i striden, vem lyser för min själ. Vem strålar så som solen, det är Sankt Mikael. Den grymma lömska draken besegra han förmå, i jordens riddarskaror han främst bland alla står."

I gamla tider räknades Mikaelsmäss som vinterhalvårets första dag. På Mikaelsmäss skulle skörden vara avklarad, höstsådden gjord, djuren togs hem från fåbodarna och ljusen fick tändas igen efter sommaruppehållet. Mikaeli var också den enda dag på året som pigor och drängar fick säga upp sig och flytta.

Daniel Serander

"Dra ur batteriladdare, till exempel till mobilen, när de inte används."

Illustration: www.pixabay.com

Spara el i vardagen

Har du funderat på hur du kan minska din energiförbrukning? Det finns mycket du kan göra för att minska användningen av el i din bostad. Här följer några tips:

Belysning

Byt till effektiv och bra belysning som LED-lampor. Släck lampan när ljuset inte behövs.

Uppvärmning

Tänk på att inte sätta stora möbler precis framför elementen, då sprids inte värmen som den ska. Vid vädring - öppna mycket och vädra under en kort stund, i stället för att vädra lite under lång tid.

Elektroniska apparater

Dra ur batteriladdare, till exempel till mobilen, när de inte används. Ställ in datorn så att den går ner i viloläge när den inte används på ett tag. Stäng av datorn helt när du är klar med den för dagen. Många elektriska apparater drar mycket energi även när de står i standby. Stäng därför av apparaterna helt.

Badrummet

Ta korta duschar. Stäng av duschen under tiden du tvål in och schamponerar. Stäng av kranen när du borstar tänderna.

Köket

Ställ in rätt temperatur i kyl och frys. +4 grader i kylen och -18 grader frysen, då får du bra matförvaring och lägre energianvändning. Använd vattenkokare när du ska koka upp vatten, det går snabbt och du sparar energi. Diska i diskmaskin, om du har en, det sparar energi jämfört med att diska för hand, undvik att skölja disken i varmt vatten innan du sätter in den i maskinen.

Frosta av frysen med jämna mellanrum. Sätt lock på kastrullen, då använder du bara en tredjedel så mycket energi jämfört med om du inte använder lock.

Tvättstugan

Tvätta i 40 grader i stället för 60 grader om det är möjligt, det kan nästan halvera energianvändningen. En torktumlare använder två till fyra gånger mer energi än en tvättmaskin. Lufttorka därför tvätten om det är möjligt. Tvätta i fylld maskin.

Sammanställt av Fastighetsägarna, september 2022.

Källor: Hallå Konsument, Energimyndigheten, Energi- och klimatrådgivarna Skåne, Energikontoret Skåne.

Generellt har våra medarbetare uppmanats att exempelvis släcka lyset, stänga av dataskärmar och ta ur laddare ur eluttaget när de inte används. Små enkla saker på temat ingen kan göra allt, men alla göra något.

Så här tänker kommunen gällande att spara energi

Vi kontaktade servicenämndens ordförande Inga-Lill Östlund och kommundirektör Maria Fredriksson för att få veta mer om hur kommunen arbetar för att minska elförbrukningen.

Inga-Lill Östlund, ordförande i Servicenämnden svarar:

"Vi har nu på mitt initiativ diskuterat detta ihop med kommunledningen. Vi är helt överens om att vi måste tänka på detta både på kort och lång sikt samt att kommunen ska vara en föregångare/förebild för kommunmedborgarna.

På kort sikt vidta enkla åtgärder samt uppmuntra medborgarna till att själva dels vara sparsamma och dels vara förberedda om vi t.ex. får en elavstängning i vinter. Konkreta åtgärder uppdrog vi till kommundirektör Maria Fredriksson att ta fram".

Maria Fredriksson, kommundirektör svarar:

"Generellt har våra medarbetare uppmanats att exempelvis släcka lyset, stänga av dataskärmar och ta ur laddare ur eluttaget när de inte används. Små enkla saker på temat ingen kan göra allt, men alla göra något. Det stämmer också väl med den kampanj som Energimyndigheten nu driver på temat: Varje kilowattimme räknas. Enligt Energimyndigheten kan vi genom att sänka för-

brukningen med 2 % minska risken för att elen stängs av helt (s.k. manuell fränkoppling) till en femtedel. Det samma gäller om vi kan flytta 2 % av elanvändningen från dygnets morgon- och kvällstoppar.

Inom fastighetsförvaltningen pågår ett arbete med att byta fläktar till ventilationsaggregat för att sänka energiförbrukningen. Sedan tidigare har man installerat solceller på Björkhaga, bytt ut värmesystem till vattenburet i lokal med direktverkande el samt löpande bytt till LED.

På VA-kontoret görs utredning vid byte av pumpar så att de ersätter med rätt typ av pump eftersom det sparar mycket energi. Tidigare har man ibland anskaffat för stora pumpar för att ha viss överkapacitet men det finns då risk att pumparna inte går optimalt och dessutom drar det onödigt mycket energi. VA-kontoret jobbar även aktivt med att identifiera och laga vattenläckor vilket också bidrar till mindre energiförbrukning.

Inom Teknik och Entreprenad arbetar man med en plan för utbyte av de sista armaturerna med högre förbrukning än LED.

Diskussioner pågår också kring återhållsamhet vad gäller julbelysning och övrig belysning i staden men det är ännu inga beslut tagna. Vad gäller att minska på belysning så är inriktningen att det inte ska ske på bekostnad av trygghet och säkerhet".

Åke Serander

Hinner du inte med tvätten? Anlita TVÄTT-Stället, istället! - Tvätteriet som erbjuder det du eller ditt företag önskar!

tvattstallet@outlook.com
www.tvatt-stallet.se
073-533 58 90
Hagatorget 2F
614 30 Söderköping
Följ oss gärna på Facebook

RUT-avdrag på de flesta av våra tjänster!

För öppettider och prislista m.m.se vår hemsida

VÄRMER DU UPP DITT HUS EFFEKTIVT?

Välkommen att kontakta vår energi- och klimatrådgivare med frågor.

Per Sjöström
011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

Höstkonsert i Bottna bygdegård fredag 28 oktober kl.14.00

"HASSE OCH TAGE"

Musik, skatt och lite annat med Crusellkvintetten från Östgötamusiken

Fri entré! Kaffeservering efter konserten

Alla hälsas varmt välkomna

Arr: Sankt Anna Hembygdsförening i samarbete med Vikingarna, Söderköpings kommun, Studieförbundet Vuxenskolan och Östgötamusiken

Anders Blommor
SÖDERKÖPING - SEDAN 1950

Alla helgons dag närmar sig... Vi på Anders Blommor tillverkar vackra smycken till gravsten. Hos oss hittar du också ljus och lyktor.

Extra-öppet Alla helgons dag lördagen den 5/11

Varmt Välkommen till butiken på Skönbergagatan 6.
Tel: 0121-101 95
önskar Susanne och Therese

Boka annons i Söderköpings-Posten på telefon 0121-421 35

LA TEKNIK AB

Energieffektiv belysning för företaget och hemmet

**Spara pengar och energi med modern LED-teknik!
Här kan du köpa allt inom belysning.**

Välkommen!

Besöksadress Lars Andersson 070-456 86 33
Ringvägen 40 Hemsida: www.lateknikab.se
614 31 Söderköping E-post: lateknik11@yahoo.se

**KONTAKTA OSS
SÅ BERÄTTAR
VI MER**

BJÖRKDAHLS
BEGRAVNINGSBYRÅ

**Vi hjälper dig att få ett fint
och personligt avsked**

Som din begravningsbyrå hjälper vi dig med allt före, under och efter begravningen. Vi sköter det praktiska och ger dig stöd genom hela processen.

Ni når oss dygnet runt 0121-102 01

Adress:
Skönbergagatan 23
614 30 Söderköping
Telefon:
0121-102 01

Välkommen att
kontakta oss

**Vill du ha
renare vatten?**

Besök jms-vattenrening.se
och få ett konkret förslag
inom två minuter.

JMS Vattenrening
011-12 70 30

Nykund
erbjudande!

**10% rabatt till
alla nya kunder.**
(gäller hela året 2022 för
nykund, första uppdraget.
rabatten dras av
på totalen.)

M Digital Design

DESIGN

**GRAFISK PRODUKTION,
WEBB & MARKNADSFÖRING**
Virkesgatan 2 Söderköping

www.mdigitaldesign.se

**Ett blomstrande utbud
av butiker, caféer &
restauranger i hjärtat
av Norrköping City.**

ÖPPETTIDER : MÅN-FRE 10-19 | LÖR 10-17 | SÖN 12-16

Välkommen!

LINDEN
NORRKÖPING CITY

SPIRALEN
NORRKÖPING CITY

Karin Pettersson och Abadit Habtemariam Mebrahtu.

Karin Pettersson:

"Jag skulle säga att vi alltid är öppna för alla varianter av projekt med praktikanter från arbetsförmedlingen eller skolor, alla är välkomna. Vi har ett behov och alla inblandade vinner på det ... "

Abadit trivs med sitt arbete i Valdemarsvik

I dagens läge med många invandrare som går arbetslösa under lång tid för att inte säga år, är det roligt att rapportera om lyckade integrationsprojekt. Vi åkte till Valdemarsvik och träffade Karin Pettersson, enhetschef kost och lokalvård, Valdemarsviks kommun och Abadit Habtemariam Mebrahtu.

Karin började arbeta i Valdemarsvik kommun för fyra år sedan. Efter drygt två år påbörjades projektet "Socialt företagande". Projektet som genomförs av integrationsenheten, en del av arbetsmarknadsenheten, inriktar sig i första hand på nyanlända kvinnor som har svårt att komma in på arbetsmarknaden och som samtidigt läser SFI.

Arbetsmarknadsenheten sorterar under BUA, Kommunstyrelsens barn och utbildningsutskott. Enheten hanterar många ärenden med långtidsarbetslöshet och rehabilitering i samarbete med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Ekonomiskt stöds verksamheten med bidrag från Arbetsförmedlingen. Tidigare var samarbetet mer utvecklat då Arbetsförmedlingen fanns lokalt i Sjöhuset, men 2019 flyttade verksamheten till Norrköping. Samarbetet fungerar dock fortsatt bra, poängterar Karin.

Grunden i nu aktuellt projekt är att den enskilde har varit långtidsarbetslös och har bristande kunskaper i svenska.

Projektet som startade 2021 riktar sig till kvinnor som tycker om att laga och sälja mat. Begreppet "socialt företagande" syftar till att man efter utbildningen ska kunna starta egen verksamhet.

Under förra året anställdes en kvinna till centralköket Vammarhöjden som under några månader med handledning lagade mat, samtidigt som hon läste SFI. Resultatet var så lyckat att hon efter några månader erbjöds förlängd anställning några månader och arbetar kvar än idag.

För närvarande finns inga pågående engagemang i socialt företagande inom kök, men Abadit som är här idag i samband med reportaget, har en subventionerad anställning via arbetsförmedlingen där hon utför lokalvård på en skola och några förskolor och är dessutom med och serverar lunch till barnen samt tillagar och förbereder mellanmål m. fl. kökssysslor. Parallellt med arbetet läser hon under ett par dagar i veckan SFI.

- Abadit ska vara kvar på sin tjänst fram till februari, men det är stor chans att hon blir kvar därefter. Hon är så omtyckt bland personal och elever och gör ett riktigt bra arbete, säger Karin.

Abadit har redan från början varit på många förskolor och skolans olika stadier. Hon har därför fått en bred erfarenhet och kompetens som gör att vi även kan få hjälp av henne som vikarie. Hon tycker det är roligt att prata med såväl små ettåringar på förskolan som "tuffa grabbar" på högstadiet, hon är flexibel och tycker att arbetet är roligt.

Har inte pågående krig i Ukraina betytt ett ökat behov?

- Vi förberedde oss så väl i Valdemarsvik. Vi hade en stor lokal full av skänkta kläder, leksaker, hygienartiklar och annat och så kom det kanske 20-30 flyktingar som via Migrationsverket försvann lika snabbt till andra delar av landet, bara ett par familjer blev kvar i kommunen. Vi inventerade och var beredda att ta emot 150 flyktingar direkt från start.

Abadit, när kom du till Sverige?

- Jag kom med mina fyra barn 2016 från Eritrea.

Har du släkt kvar där?

- Min mor bor kvar, medan min far dog i kriget. Sedan har jag en bror i Norrköping och en i Eskilstuna, det känns bra.

När jag kom till Sverige kunde och ville jag arbeta eftersom mina barn inte längre var i förskoleåldern. Jag gick utan arbete under några år, innan jag fick det här arbetet för ett år sedan.

Hur trivs du med ditt arbete?

- Mycket bra, bra arbetsuppgifter med lokalvård och få hjälpa till med luncher, trevliga arbetskamrater och härliga barn.

Hur går det med svenskan och SFI? Jag förstår att det är svårt, kan tänka mig hur svårt det skulle vara för mig att lära tigriska

- Det är svårt, men det går bra och framåt. Jag läser svenska ett par eftermiddagar i veckan.

- Hade du i Eritrea arbetat med lokalvård och matbespisning, men i samma ögonblick som jag säger det så förstår jag att yrkesarbete bland kvinnor inte är så vanligt. Man tar hand om sin familj och släkt, de yngre och äldre.

Finns det fler familjer från Eritrea i Valdemarsvik?

- Ja det gör det och det är bra. Hur trivs dina barn, pratar ni svenska med varandra? Ja mina barn talar bara svenska hemma och så förstås med kompisarna. De har nästan glömt sitt modersmål.

Kommer du att stanna i Sverige?

- Ja, absolut.

Karin, hur skulle du sammanfatta projektet med introduktion av invandrare?

- Jag skulle säga att vi alltid är öppna för alla varianter av projekt med praktikanter från arbetsförmedlingen eller skolor, alla är välkomna. Vi har ett behov och alla inblandade vinner på det och jag hoppas på att vi tillsammans med arbetsförmedlingen kan fortsätta det här samarbetet. Det här är ett perfekt sätt att utbilda samtidigt som vi får god hjälp, men naturligt måste Arbetsförmedlingen fortsätta att stötta med ekonomiska bidrag under praktiktiden. Det fungerar jättebra att vi bidrar både med utbildning i svenska och arbetsuppgifter, genom det ges en mycket bra grund till fortsatt framgång på arbetsmarknaden.

Praktik parallellt med SFI-undervisning verkar vara ett vinnande koncept. Något som en initiativrik och positiv Abadit är ett bevis på.

Så förklarar SKR, Sveriges Kommuner och Regioner begreppet "Sociala företag":

Sociala företag baserar sin affärsverksamhet på en eller flera samhällsutmaningar. Till exempel kan de verka för att förbättra miljön, minska utanförskap och öka inkludering eller stärka utvecklingen av en ort eller plats. Kännetecknen för sociala företag är att:

- Deras affärer är ett medel för att skapa samhällsnytta.
- De mäter sina resultat i samhällsnyttiga mål.
- Det mesta av överskottet går tillbaka till verksamheten.

Johan och Marie Bagge vid informationstavlan där du kan läsa om gården, kvarnens och mjölnarnas historia och liv på gården.

Foto: Emy Serander

"Jonsbergs Kvarn omnämndes första gången redan på 1300-talet och är en gammal vattenkvarn. Den kan betraktas som en bygdekvarn som haft en central betydelse för ett stort område."

Johan och Marie äger den historiska kvarnen i Jonsberg

En solig septemberdag får jag möjligheten att efter ett tips besöka Johan och Marie Bagge i Jonsberg. Johan och Marie köpte 2011 en fastighet i Jonsberg som tidigare ägts av flera mjölnare. I kvarnen har det under en stor del av 1900-talet malts mjöl som de sista åren användes till djurfoder.

1976 lade sista mjölnaren ner sin verksamhet, men bodde kvar i huset med gården i sin ägo. Senare ingicks ett avtal med hembygdsföreningen för att bevara historien vid kvarnen. Johan och Marie köpte gården av den sista mjölnarens dotter.

Marie och Johan är uppväxta i Norrköping, och har bott i Kneippen i många år. De har även bott i Stockholm under en period. Marie har förgreningar i Jonsberg, och paret är bekanta med mjölnarens dotter.

Jonsbergs Kvarn omnämndes första gången redan på 1300-talet och är en gammal vattenkvarn. Den kan betraktas som en bygdekvarn som haft en central betydelse för ett stort område. En av orsakerna till detta är att det inte funnits så många vattendrag på Vikbolandet som varit lämpliga för kvarndrift. Sedan 1600-talet har kvarnen varit en viktig del av Jonsbergs Säteri, och använts som tullkvarn. Kunden fick betala för malningen med en del av säden.

Tyvärr brann kvarnen och såguset ned i samband med en brand 2014. I branden försvann mycket kulturhistoria, men många bilder finns kvar som bevarar historien. Samtidigt brann även bostadshuset ned till grun-

Kvarnen.

Foto: Privat

Gården.

Foto: Privat

den. Huvudbyggnaden där paret Bagge nu bor sedan 2015 är uppbyggd i samma stil som tidigare bostadshus, men med igenbyggd källare. Samma grund har använts vid återuppbyggnaden. Det har varit skickliga hantverkare berättar paret, och de är väldigt nöjda med det hus som blev. I huset finns nu även en kakelugn med ett äldre utseende, men huset är byggt energisnålt, och med solpaneler. Kvarnen har dock inte återuppbyggts. Kvar finns en lada, och i ån som rinner strax intill gårdens byggnader har Johan byggt ett litet hängande vattenkraftverk.

Johan berättar att det är det enda i sitt slag. Han berättar även om den egenbyggda linbana som går över ån, och jag får ta en provtur.

- Jag har verkligen barnasinnet kvar, skrattar Johan glatt.

På en informationstavla kan du som besökare läsa om gården, kvarnens och mjölnarnas historia och liv på gården. Alla är välkomna att titta och ta en promenad längs ån.

Kvarnen var en timrad byggnad i två våningar och ett vindsplan. Den byggdes omkring 1792, men takkonstruktionen såg ut att vara nyare än så, vilket tyder på en ombyggnation.

På andra våningen i kvarnen fanns ett timrat rum – Kvarnkammaren som var försedd med en eldstad. Här bodde troligtvis bönder och drängar i väntan på att mjölet skulle bli färdigt. Från början fanns fyra par stenar, men på slutet fanns bara ett par av dessa kvar. Kvarnarna ersattes av andra maskiner när krav på kvaliteten på

mjölet skärptes. 1932 moderniserades kvarnen och det installerades en valsstol för bättre mjölkvalitet.

Kvarnen drevs med vattenkraft fram till 1947 då den elektrifierades. Vattenhjul, damm och räna revs då vattenkraften inte längre behövdes. Kring 1950 fanns här en spetsmaskin, stenkvarn, valsstol med plansikt, kläm-maskin, rensmaskin och betesmaskin. Det fanns även en hiss där säckarna kunde fraktas mellan våningarna genom en lucka i golvet.

En såg byggdes i slutet av 1800-talet på gården. Här producerades brädor och plank, lokalt virke till ladugårdar och lador som behövde byggas när jordbruket expanderade. I 50 år användes den, till dess att större och effektivare sågar byggdes på andra platser.

När vattenkvarnen var igång fanns en damm som kunde vara flera meter högre än ån är idag. Den dag som jag besöker gården finns inte så mycket vatten alls. Ofta blev det översvämningar uppströms på våarna i historien.

På andra sidan hästhagen går det även att hitta rester efter en väderkvarn som var placerad på ett litet berg.

Jag får en rundtur bland modellflygplan, en modelljärnväg och några gamla mopeder, innan jag beger mig mot Söderköping igen efter några trevliga timmar hemma hos familjen Bagge. Historiens vingslag finns verkligen med på denna gård, i lugnet som råder på Vikbolandet.

AFFÄRSJURIDIK

Isabelle Ekstedt är affärsjurist och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Ett smärtfritt samägande?

Det finns olika varianter för att äga och förvärva en fastighet i Sverige. Förutom att äga den själv eller med en annan person så finns varianter där personer samäger fastigheter. Och de kan förvärvas genom exempelvis köp, gåva eller arv. Men vad gäller då vid gåva – får du ge bort ett hus bara så där? Svaret är – ja, du får ge bort det som är ditt och du behöver inte ens betala någon skatt. Gåvoskatten togs bort 2005 och faktum är att du till och med kan få ersättning för gåvan och ändå slippa skatteeffekter. Upp till viss nivå av taxeringsvärdet kan du nämligen motta vederlag för gåvan skattefritt och mottagaren träder i stället in i givarens skattemässiga situation.

Det är inte ovanligt att föräldrar vill ge en fastighet i gåva till sina barn, det kanske handlar om en sommarstuga som funnits med länge som barnen vill ha kvar i släkten. Inte sällan finns det ett emotionellt värde för barnen som vill ta över fastigheten. Men här gäller det att tänka till en extra gång. Om barnen ska få den tillsammans och samäga så behöver de komma överens om hur fastigheten ska skötas, hur den ska nyttjas och annat praktiskt. Deras ägande kommer att avgöras enligt lagen om samäganderätt (från 1904!) som kräver samtliga delägares samtycke för åtgärder, om de inte skrivit samäganderättsavtal som anger annat. Kanske går det smärtfritt i en generation, men vad händer om den ena delägaren avlider och dennes arvingar träder in? Då uppkommer situationen att barn ska äga tillsammans med sin förälders syskon. Om alla gåvotagare är avlidna så kan man hamna i läget att kusiner ska samäga, kanske många samtidigt. Vad händer då om de bor på olika platser i landet och om de har vitt skilda synpunkter på hur förvaltningen ska se ut? Detta är frågor som absolut bör ställas och ta gärna med gåvotagarna i diskussionen så att de förstår eventuella problem som kan uppstå. Vidare kan nästa svårighet bli när en delägare inte vill äga längre och därför vill bli utlöst. Om delägarna inte kommer överens så ska de enligt lagen om samäganderätt ansöka om försäljning på offentlig auktion...

Ert samägande kan bli toppen! Men tänk till en extra gång över hur ni ska lägga upp det.

Isabelle Ekstedt
Affärsjurist

Ladda hem Söderköpings-Postens app kostnadsfritt och ta del av lokala nyheter varje dag

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: dagensros@soderkopingsposten.se eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

Jag vill ge dagens ros till Annica Å som körde mig till Linköping för ett läkarbesök. Du är guld värd, ställer alltid upp.

Inger

Vi vill ge en stor bukett rosor till Karin och Lasse som bjöd hem finskan och dalkullan på surströmming en eftermiddag. Vi blev så omhändertagna! De brukar även ställa upp med servering vid kalas på Blå Porten.

GS

Rose Wilkinson, alla dagar är hon värd en ros.

Helga Berglund

En ros till Ann-Louise Kroon, för allt engagemang och arbete hon lägger ner.

Elisabet Hermansson

En ros till Lina Kemle på hund och kattshopen för att hon är en så bra förebild bland företagare i Söderköping. Mer sådant i vackra Söderköping.

Lars-Göran Karlsson

Vill du också ge bort en Dagens ros?

Åsa Björketid för att hon alltid är pigg och glad i sin lanthandel i Bottna!

Anita Dagan

Vi vill ge dagens ros till Kris Grundberg som är en fantastisk tränare/eldsjäl som gör allt och lite till för sina lag. Vad vore Söderköpingsbasket utan honom?

P13 & P14

Jag vill ge en ros till Lena Öberg som varit min vän sedan många år och finns där i "vätt och torr"! En sann och trogen vän som är värd ett helt fäng rosor!

Anne-Louise

En stor bukett till Arrangörerna av Söderköpings Poesifestival! Söderköpings Bibliotek, Söderköpings Bokhandel, Statens Kulturråd, Region Östergötland, Svenska Akademin, Söderköpings Brunn, Radioart, Håll Bar & Kök samt Östgöteatern.

Solbritt Nilsson

Vi vill ge en ros till Olle Lund och Mona Edqvist för all vänlighet.

Marianne och Kjell

HÅRDHS MÅLERI AB
070-834 65 57

Välkommen till vår Fönster och Måleriverkstad.

Hos oss får ni hjälp med renovering som bevarar era fönster och dörrar många år framöver. Vi renoverar respektfullt på traditionellt vis med linoljefärger. Vi hämtar, levererar och monterar. Själklart hjälper vi till på plats med karmar, fönsterbleck eller vad ni har för önskemål. Vi finns på Slussportsvägen 1 Söderköping

Kunskap - Tradition - Kvalitet sedan 1996

Nytt nummer ute 19 november
Tema: Jul/Vinter
Boka annons på 0121-421 35
eller annons@soderkopingsposten.se

Marianne besökte Ulrike Marken i september. I år var det extra roligt eftersom djurmarknaden var på samma dag.

Foto: Privat

Marknadspirr

Varje gång det ska vara marknad i Söderköping känner jag ett särskilt pirr. Det är en alldeles speciell känsla som infinner sig redan tidigt på morgonen. Njuter av alla ljud som hörs när knallarna kommer och sätter upp sina stånd. Nu har jag analyserat varför jag känner så. Min teori är att jag själv stått på marknader i mitt tidigare liv. Vad sålde jag? Kanske karameller som jag kokat i min enkla stuga. Eller varför inte skillingtryck med alla dessa vackra sorgsna visor som vi som är äldre nog känner till. Det handlar till exempel om Kuno som ramlar ner när han ska plocka en alpros till sin käresta. "Uti dalen ligger blott hans kläder och hans rysligt sönderslagna kropp" och om Ida som blir sviken av sin käre Alfred och därför söker döden. Många verser är det i de här sångerna och en gång kunde jag dem. Sjöng och grät.

Marknadspirr fick jag uppleva i mitten av september. Då var det Ulrike Marken, som det heter på östgötska. Vi fick åka dit med goda vänner. Det betonades att det var en ny marknad. Det nya var att marknaden var på en lördag. I snart 160 år har den varit på den andra torsdagen i september.

I år blev det ett extra pirr eftersom djurmarknaden skedde samma dag. Annars brukar den vara dagen innan. Hästarna gnäggade, tupporna gol, hönorna kacklade, åsnorna skriade. De senare överröstade de andra. Jag hade sådan lust att köpa en prickig häst som var så söt. Precis som Pippi Långstrumps. Men min man påstod att den inte skulle få plats i bilen. Ok, sa jag och sen kom jag på att jag inte vet hur man gör när man köper en häst. Jo, jag vet att man ska titta den i munnen. Då kan man avgöra åldern, tror jag. Men är vita tänder bra och är hästarna unga då? Och om de har gula tänder är de uttjänta då?

Plötsligt dök det här ordspråket upp i mitt huvud: Man ska inte skåda given häst i munnen. Men jag visste inte vad det betyder så jag slog upp det. Jag fick reda på att med det menas att om man får en gåva ska man inte

ta reda på vad den kostar eller var den är köpt. Bara ta emot den.

Det speciella med marknaden i Ulrika, tycker jag, är att de flesta stånden finns i naturen, inte på asfaltvägar. Det är en speciell känsla att snubbla fram på tallkottar till en ostförsäljare och köpa den sista kryddosten han har. Kändes konstigt när jag träffade tre andra som också köpt den sista!

För mig är vykort ett måste. Fanns tre försäljare med servetter, vykort och julkort. Men hur många skriver vykort nu för tiden? Det måste väl finnas en avsättning eller står säljarna bara där för att de tycker det är roligt? Hos en gjorde jag ett köp som glädde mig speciellt. När jag gått in i en affär och frågat efter Sverigekuvert har ingen förstätt vad jag vill ha. Men så hette ju kuverten man använde när man skrev brev till någon. Nu hittade jag en förpackning där det stod tydligt: Sverigekuvert. Det nya var att det också stod fukthäftande. När jag var ung visste alla att det behövdes slickas på fliken om man ville försluta kuvertet. Och det ville man ju.

Allt jag ville ha fanns på marknaden; ost, bröd, servetter, vykort. Och pirret. Bara en sak fattades, nämligen högröstade försäljare som säljer maskiner som kan användas till att utföra det mesta eller något mirakulöst rengöringsmedel. Men det kanske var tur. Jag brukar falla för dem.

Marianne Wik

TRÄDGÅRDSFRÅGOR

S:ta Ragnhilds trädgårdsförening svarar på dina trädgårdsfrågor i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Skicka dina frågor till info@st-ragnhilds-tradgard.se.

Senhösten är rätt tid att sätta vitlök.

Foto: Ewa Lövgren

De vackra dahlorna tål inte frost.

Foto: Ola Bixo

Vitlök och dahlior i höst

Jag har förstätt att man ska sätta vitlök nu på hösten och har för första gången köpt utsäde av vitlök. Hur gör jag nu för att lyckas med vitlöken på bästa sätt?

- Det stämmer bra, senhösten är rätt tid att sätta vitlök på, när jorden håller låg temperatur. Det bästa är att sätta vitlöken så sent så att den precis hinner rota sig men inte skjuta upp någon blast. Det ger löken bra förutsättningar för övervintring. Jorden bör vara mullrik och genomsläpplig, det får inte bli blött i jorden, då ruttnar löken. Vitlök tycker mycket om näring, så se till att jorden är välgödslad innan du sätter den, förslagsvis med brunnen stallgödsel. Dela på löken och sätt varje klyfta för sig, 5-10 cm djupt med ungefär 10-15 cm mellanrum. När blasten börjar växa i vår så ger du vitlöken ytterligare en näringsgiva, förslagsvis höns gödsel. Se till att vitlöken får en jämn vattning, torka ger små vitlökar. Skörda till sommaren, men låt dem inte bli övermogna. Olika sorter mognar olika fort.

Hej trädgårdsföreningen! Hos mig blommar dahlior fortfarande fint. Hur tar jag bäst hand om dem nu när det börjar bli kallt och vad gör jag med dem i vinter?

- Dahliaknölarna tål inte frost och bör grävas upp när bladverket har utsatts för en eller ett par frostknäppar och börjat vissna ner. Gräv upp knölarna med en grep och skär av stjälkarna någon decimeter ovanför knölen. Skaka av jorden och låt knölarna torka ett par dagar, det gör att ytan på knölarna blir tjockare och ger ett bättre skydd under vintern. Klipp av alla små sugrötter vilka annars kan bidra till uttorkning. Lägg knölarna i lite torrt material som förhindrar uttorkning och tar samtidigt hand om överflödigt fukt. Förvara knölarna mörkt och svalt, gärna 4-6 grader. Anar du att din förvaring kommer att vara för torr och varm, kan det vara en idé att inte skaka av all jord från knölarna, utan behålla en del jord som extra skydd. Titta till dina knölar ett par gånger under vintern och verkar de vara för torra kan du fukta knölarna lätt med hjälp av en blomspruta. Ser du mögelangrepp skär du bort det direkt och lufta knölarna. Ett tips är också att märka dina knölar när du gräver upp dem, så att du vet vilken sort som är vilken till nästa säsong.

www.st-ragnhilds-tradgard.se

www.soderkopingsposten.se

Tack till alla våra annonsörer som bidrar med 50 kr per annons till Guldkants viktiga arbete för ensamman och äldre i Söderköping

"Ozzi" är en busig kattunge.

Foto: Privat

Ozzi sover tack och lov på nätterna men annars gillar han att fara runt som en galning. Upp på husses rygg och skutta runt på soffor och stolar för att sedan lägga sig ned och sova några timmar.

"Ozzi" ute på promenad.

Foto: Privat

Katten "Ozzi" Osbourne har flyttat in

Det brukar heta att antingen är man katt eller hundmänniska. Numera är jag både och. När jag växte upp hade vi hundar. En pudel och tre taxar efter varandra. Mysiga allihop. Under den tiden så var jag faktiskt i ärlighetens namn rädd för katter. Hur som helst så skaffade jag en katt för 19 år sedan. Världens underbaraste katt, Fritte, som tyvärr fick åka till katthimlen i februari detta år. En förkrossande upplevelse kan jag säga. Jag var ganska bestämd att jag ville ha en ny katt varefter men maken var så ledsen just då så han var osäker. Men jag ville skaffa en "brorsa" till Fritte.

Jag tittade på lite katter här och där på nätet men bestämde mig att jag skulle vänta tills hösten. I slutet av sommaren åkte vi och tittade på några katter men ingen kändes riktigt rätt. Jag sa till maken "att nu ska vi inte åka och titta på någon katt förrän vi ser någon som verkligen ser mysig och gullig ut". Det tog två timmar så hade jag hittat en kattunge i Småland.

Mamman var av rasen Bengal och pappan okänd. Kattmamman hade smitit ut i mars och kom hem efter ett dygn och senare så visade det sig att hon var dräktig. Den 1 juni föddes två ungar. Tyvärr dog en unge direkt och efter tre veckor dog mamman av komplikationer från förlossningen. Mycket ledsamt och kattungen matades sedan med nappflaska hela sommaren. Hela den här sorgliga historien gjorde att vi blev mer intresserade

av att åka och hämta honom för att ge honom ett kärleksfullt hem. Sagt och gjort. En helg i början av september åkte vi till Kristvallabrunn i Nybro.

Han var väldigt skygg och sprang och gömde sig när vi kom dit. Han hade inte träffat så många andra än familjen så han var jätterädd förstås. Vi bestämde oss i alla fall att vi skulle ta hem honom vilket vi gjorde nästa dag efter att vi legat på hotell en natt i Kalmar. Det var en pärs att ha katten i buren. Han jamade och rev och var desperat så vi satte på honom kopplet och så fick han sitta i husses knä. Dock så somnade han till slut på golvet den sista timmen innan vi var framme.

Jag vill inte överdriva men jag tror att han acklimatiserade sig på bara några timmar. Han hittade till sin matskål och även till sin toalåda. Men oj vilken fartfylld katt vi har fått tag på. En rockande katt vill jag påstå så vad passar bättre än namnet Ozzi. Numera står det "Ozzi" Osbourne på hans vaccinationskort. Snacka om galna kattmänniskor va!

Ozzi sover tack och lov på nätterna men annars gillar han att fara runt som en galning. Upp på husses rygg och skutta runt på soffor och stolar för att sedan lägga sig ned och sova några timmar. I och med att katten gillar höjder så brukar vi gå till slussen för att sedan gå trapporna upp för Ramunderberget och då får katten springa av sig och klättra i träd. Vi har också köpt en ryggsäck för att bära

honom och vänja in honom att sitta i den. Det finns ett nät så han kan sitta och spana på vad som händer. Den är jättebra för då kan vi gå lite snabbare och få motion och sedan vid någon bra plats så släpper vi ut katten och han får hoppa och nosa i det fria.

Att hundmänniskor får kontakt med varandra det vet vi men jag vill påstå att det får kattmänniskor också. Härom morgonen stod jag och pratade med en dam och hennes hund. Hon var fascinerad av Ozzi och tyckte att han var både fin och duktig som gick i koppel. Så nu jobbar vi på för att katten ska bli så van och säker som möjligt. Det kommer att bli många promenader och utflykter. Så håll utkik efter Ozzi!

Christina
Forsman
Nilsson

Hästlov

Käpphästtävling och pyssel

Boka in höstlovet hos oss!

Aktiviteter månd-lörd hela höstlovsveckan. Anmäl dig till Käpphästtävlingen och workshop med Panduro, där du kan göra din egen käpphäst. Hageby Ridklubb är på plats hela veckan och lär dig allt om hästar och att vara i stallet. Du får även öva inför tävlingen och vi går igenom alla regler.

Höstlovsveckans program hittar du på mirumgalleria.se

MIRUM GALLERIA

Mycket nöje!

LUNDQVIST EL & CDS
I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga alternativ av elektriker i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
www.lundqvistelocds.se

Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251

Vill du också bo så här fint?

Välkommen till en personlig hyresvärd
Hör av dig för mer information om våra lediga lägenheter:

www.fogelvikfa.se • Tel 0123-510 90 Fogelvik Fastigheter AB

ÖSTGÖTA
Begravningsbyrå

Den Nära begravningsbyrån

Jourtelefon dygnet runt! 0121-144 70

Skönbergagatan 8, Söderköping 0121-144 70

Trädgårdsgatan 27, Norrköping 011-28 72 50

De Wijks väg 13, Finspång 0122-211 11

www.ostgotabegravning.se

Snart är det jul 🎅

Saffran

(2 påsar för 35 kr, värde 20 kr/st)

Present

(inför jul och farsdag får du 10% rabatt vid köp av 2)

Glögg och senap

(10% rabatt vid köp av 2)

Varmt välkommen in till oss!

APOTEK
Hagatorget

mån-fre 9-18, lör 10-14
Hagatorget 2 I, 0735-08 27 51

Sune har haft en bra sommar

Hallå gott folk, nu är jag Lilla Sune faktiskt tillbaka. Vill ge alla er som frågat efter mig ett extra stort WOOOW.

Jag har haft skrivkramp och förmodligen hjärnkramp, men nu har det mjuknat lite, utan hjälp från veterinärskan. Har inte varit ett enda besök där, inga träsiga tänder eller andra krämpor, bara kramp. Men vänta ni, snart har hon och Matte hittat på något jävelstyg, tro mig. Ingen går säker.

Våren har passerat och sommaren bara flugit förbi och nu är det höst, jag hinner inte med i svängarna. Husse har plockat fram sina sommarleksaker och ställt in dem igen. Mungiporna är nedåt, ser ut som han ätit citron. Nu håller de på att klä in båten. Fattar inte riktigt, båten ligger i sjön hela sommaren, vilket betyder att den är i vatten. Men på vintern skall den kläs in för att inte bli blöt! Vilket får till följd att det är omöjligt att ta sig in i syrummet. I vanliga fall syr hon på en päls eller två, där kan man gräva ner sig och slumra gott en stund i ljudet från symaskinen. Men nu, nu syr de i presenningar stora som halva ridbanan, det går inte att få in en tass. Kallt och hårt är det också.

Hur är läget här på gården?

Allas vår Alle, han med de fenomenala stämbanden, låter numera i hundhimlen.

Dock har det flyttat hit en ny hästtjej som hade med sig Batman, ett litet yrväder som låter yret flyga genom halsen och ut genom gapet. Där kan vi prata om ljud, ett ilsket skärande som går genom märg och ben. Ilsken är han inte men låter gör han. Inte bara han, Vilja och Märten hjälper till av hjärtans lust. Ibland blir grannarna galna på sina skällande hundar, ni skulle vara med. Först kommer tre hundar vilt gapande sedan grannkärringen och sist grangubben, alla i sin egen tonart. Underhållning på hög nivå, kan nog kvala in till operan eller något ditåt.

Jag vrålylskällergaparhojtar bara när mina människor kommer hem, Glädjeytringar kan man kalla det. Vilket i och för sig får folk att komma rusande, då de tror att någon håller på att köra mig genom en mangel, ingen risk. Det finns ingen mangel här på gården.

Räven har som vanligt varit framme och knipit några hönor.

Tror alla hästar mår bra, de rör på sig i alla fall.

Så till Frasse katt han från Sänkdalen. Milda makter och heliga profeter. Han kommer att göra Matte galen. Här hör man inte Emiiiiiiil. Här hör man Fraaaaaaase!!!! Någon snickerboa har vi inte, utan det blir badrummet. Slänger man ut honom genom dörren, är han fort som attan uppe vid fönstret och slår en trumvirvel eller två, låter som rutan skall gå åt fanders.

När han blir instängd? T.ex. när han slitit sönder ett halvt kilo kaffe och spridit både påse, pulvret och aromerna över hela köket. I brist på kaffe går det bra med en påse müsli. Fläskfilén hittas under soffan och laxen i hallen. Han är på allt innan man hinner blinka, en kväll smakade han på vinet, därefter Irish coffeen, på morgonen tog han udden av det hela med lite Treo.

Matte hojtar och jag håller för ögonen, själv sitter han bara där och ser frågande ut. Vad skriker ni för?

Skriker gör dem som han hugger i magen också. Folk sitter här i soffan och pratar, han ligger bredvid och ser sååååå snäll och kelig ut. Akta er säger Matte, den där kan man inte lita på.

Ja, men han spinner och är så söt inte bits väl han?

Av oljuden som sedan följer kan man enkelt dra slutsatsen, han högg någon i magen, det behöver man inte vara raketforskare för att begripa.

Då åker han ut med X antal trumvirvlar på fönstret som följd, någon (oftast Matte) blir galen och släpper in honom. Så upprepar sig historien, det går liksom bara runt runt. Rambostintan, hans söta timida goa syster sitter mitt på golvet och undrar vad det är som händer? Ja, det kan man ju fråga sig.

I år har jag inte varit med så mycket på båten, det var något konstigt med flytvästen. Tyckte den börjat spänna

runt magen. Några turer blev det i alla fall, inget särskilt hände mer än att Husse höll på att drulla i när något snöre eller vad det nu heter, som går runt hela båten helt plötsligt brast.

Var nu ingen större fara då vi låg vid bryggan, Matte höll sig i masten stod med bena i kors och skrattade, trodde hon skulle kissa på sig.

När jag nu inte är med på sjön och när mina människor åker till Spanien på semester blir Tyra (syrran) och jag inackorderade/utackorderade (har fortfarande inte lärt mig skillnaden) till Gisselö, och där, där händer det saker.

Inte en lugn stund. Folk ut och in hela tiden, ligger i soffan och försöker skaffa mig en överblick.

Hönan har fått kycklingar, de bor i hallen. Där ligger hon och pöser, ser skitfornäm ut med en massa små under vingarna. Har fått lova på heder och samvete att inte skrämna henne, sagt åt Tyra också att hålla ordning på tassarna och stämband.

Ankan vill ha ällingar och getterna mera gräs, katterna vill ha mat och tomatplantorna vatten medan Tyra och jag bara vill ha kärlek.

Bina svärma, DUCKA skrek jag till syrran, håll ihop ögon och mun, håll andan!!

De landade i linden, extrahusse fick på sig en mundering jag aldrig skadat tidigare, såg ut som han trädde vår transportbur över huvudet och med sågen i högsta hugg fick han ner både gren och bin och vips fick de ett eget nytt litet hus att bo i. Helt plötsligt var tre samhällen fyra, ett mysco sätt att föröka sig på. Lyssnade inte så noga på det där med Darwins lära när jag gick valkursen, men jag är inte dum. Hundar får valpar, hästar får föl, människor får små skrikande saker och kattungar kommer hem med Matte. Hur svårt kan det vara?

När vi är där på Gisselö har Matte skickat med mat, nyttiga pulver och gud vet vad. De kan hon behålla till sämre tider. Här levs lyxliv på femstjärnigt ut/inackorderings boende. Nystekt fläskytterfilé och svindyr kattmat. Vi ligger länge och drar oss på mornarna, samt unnar oss en liten nattvickning. Människorna där är ungefär som här hemma. Det skall vara gott att leva, gärna ost och bubbel. Att vi blir så här bortskämda vet Matte inte om, så skvallra inte.

En dag skulle vi med till jobbet, alltid roligt att se något nytt. Vi skall cykla sa extramatte.

CYKLA????

Ska vi ha hjälm också? Flytväst på båten hjälm på cykel, eller?

Vi slapp hjälmen, fick sitta på pakethällaren, en stor en med ordentlig kant runt om, och för att säkra upp det hela välte de en brödlåda från ICA upp och ner över oss som de spände fast ordentligt.

Vi överlevde resan, både dit och hem. Blev bara lite nervös när människan helt plötsligt skulle av och plocka svamp på dikeskanten, nu får hon väl ge sig tänkte jag och Tyra mordhöll sig på kanten.

Värre gick det för Matte mitt i natten när vi kom hem från Gotland. Sin vana trogen måste hon ju ramla då och då, och tiden var tydligen inne för ett brak, för det blev ett jäkla brak. Människan störtar i trappan upp till huset. Herregud skällde jag till Tyra, hon har brutit ihjäl sig, nu dog hon. Men under över alla under, hon rörde på sig, glasögonen såg ut som ett krokigt Z, blodet sprutade och bulorna växte i pannan. På morgonen kunde man tro att hon störtat i en palett med mörka färger. Flera veckor höll färgprakten i sig, en bula har hon fortfarande kvar, undrar om hon får dras med den resten av livet?

Nu till något som inte är fullt lika roligt, men nu är det som det är och den där jäkla Putin kan vi inte göra något åt.

När han nu fick anfall och drog in i Ukraina så drog folk därifrån och en del kom till Brevik.

Det kom 28 personer, allt från sju månader till 70 år. Jag kan tala om för er, att de små människobarnen från Ukraina nyps precis som svenska små illbattingar, ingen skillnad.

Alla hjälptes åt. Det kom påslakan, handdukar, tandborstar, leksaker, kläder och allt annat man kan behöva från alla håll och kanter i Sörping och Vikbolandet.

Jag är övertygad om att vi hade mera påslakan än vad IKEA hade på lager.

Barnstolar fick vi så det hade räckt till ett helt dagis. Till slut fick Matte nog och hojtade att fick vi ett påslakan eller en barnstol till skulle hon kasta alltihopa i sjön.

Nu gjorde hon inte allvar av sitt hot, utan det som inte gick åt hos oss på Brevik, gick vidare till Ukrainare i Norrköping. Så Matte, jag och alla andra som jobbade på Brevik skäller och säger ett STORT STORT TACK till alla som hjälp till att skänkt saker och gjort det möjligt att leva en tid på Brevik, nu har flyttasset gått vidare till Sörping där flera har fått jobb, ungarna går på dagis och tonåringarna i skola.

På tal om IKEA, Matte och grannkärringen skulle iväg och handla grejer där. Det här är sant, tro mig, de gick vilse!!! Husse fattade precis, han sa att de var ju vana att gå på grusvägar som utgår från ett ställe och kommer tillbaka på samma, vimsar de bort sig där får de följa en dikeskant tills de hittar hem igen. Det är på det viset förstår ni, som de sliter ner våra redan små korta hundben runt runt i skogen, tusentals steg om dagen.

Problemet är att på IKEA finns inga dikeskanter. Till slut ramlade Matte ner på en trave med mattor och skrattade så tårarna sprutade. Då kommer det fram en man med allvarsam min och undrade om någon dött eller så??? Det var ju snällt av honom men hade hon inte skrattat innan, så tjöt hon av skratt nu. Grannkärringen hängde över en kundvagn, pep jag kissar på mig mellan skrattsalvorna.

Ja, nu var ju inte jag med, men så här var det. De där två kan man ju inte släppa iväg själva, tänk att man måste vara med överallt.

Nu blir det inte flera bokstäver i dag. Men se till att vintersäkra husen. Sänk värmen och spara på varmvattnet, vad jag har fattat är elen svindyr. Här har vi laddat med gasolkaminer och gott om käk, man vet aldrig vad som händer.

Gott folk, sköt om er och le mot grannen. Vi hörns.

**Hunden
Sune**
Berättat för
Lena Grip Börjesson

Mycket var bättre förr, men inte allt.

Foto: www.pixabay.com

Var det bättre förr? Några reflektioner från en 40-talist

Om vi ser tillbaka från slutet av 1800-talet fram till hur dagens samhälle ser ut, är det mycket som har hänt. Vi har klarat av bonde- och industrisamhället och befinner oss nu i det digitala tjänstesamhället.

Om vi börjar med bondesamhället så sysselsattes många människor på gårdarna. På de större fanns det rättare, kuskar, statare, pigor och drängar m.fl. De som bodde i arbetarbostäder och torp, som tillhörde gården, hade ofta väldigt många barn. Det var trångt och fattigt. Det här var innan preventivmedel var vanligt och barnbidraget var inte uppfunnet. Arbetet var tungt och arbetsdagarna långa. Det mesta gjordes för hand.

Numera är bonden ofta den ende som arbetar på gården och då med en massa maskiner till sin hjälp. Det är vanligt att hustrun har ett annat yrke och försvinner på morgnarna till sitt jobb. Det är dessutom många kvinnor idag som är bönder. Bondens liv kan vara väldigt ensamt. Det sägs att psykisk ohälsa är vanligt bland bönder.

När industrin gjorde sitt intåg var det många av jordbruksarbetarna som blev fabriksarbetare. Arbetsdagarna var långa, miljön ofta osund och bostäderna små. Många ensamstående kvinnor fick här sin försörjning. När man läser Moa Martinssons böcker förstår man att det här inte var några sötebrödsdagar. Fabriker ägdes ofta av en privatperson eller familj. Arbetarna visste vem ägarna var.

I dagens samhälle, där stora aktiebolag äger företagen, vet de anställda inte från dag till dag vilka som är ägarna. Ibland har de anställda blivit erbjudna att köpa optioner eller aktier i företaget och sitter nu på två stolar. De får hoppas att styrelsen fattar rätt beslut även om det inte gagnar dem själva. Maskinerna är nu datorstyrda. En maskinförare är nu datoroperatör.

För de äldre kan IT-samhället vara ett problem. För de yngre en självklarhet. Ulf Ivar Nilssons tecknade gubbe konstaterar: "Förr levde vi i industrisamhället, klart man märker skillnaden. Förr var man en kugge i maskineriet, nu är man en siffra i datorn." Numera påverkas vi av börser över hela världen. Allt var kanske inte bättre förr, men man slapp åtminstone oro sig över Tokyobörsen.

Om vi tittar på dagens samhälle har ju mycket blivit bättre, framför allt bostäderna. Klasskillnaderna är mindre, även om en del vd:ar och bankdirektörer och andra ledare roffar åt sig så mycket de kan, även när företagen går dåligt.

Det som oroar mig mest är egoismen. "Älska dig själv!" är inte helt fel, men blir det om du inte bryr dig om dina medmänniskor. Människor kan ligga döda i månader utan att någon reagerar. Det är ett tufft samhälle vi lever i. Att generalisera och säga att ingen bryr sig är naturligtvis fel. Jag vet många som gör det. Men alldeles för många gör det inte. Vi har många splittrade familjer och oroliga barn. Förr var det inte ovanligt att föräldrar hade fyra barn. Nu är det vanligt att barn har fyra föräldrar.

Dagens människor har inte utslitna kroppar i den omfattningen som förra generationen hade. Istället har de "utslitna huvuden" redan i 30-årsåldern, så kallad "utbrändhet". Vi överöses med reklam och försäljarna står nästan i kö för att nå oss via telefon eller via media. Genom TV, radio och Internet får vi in all världens elände i våra hem. Varför förmedlar media så få goda nyheter? Med mobiltelefoner och datorer ska vi vara näbara 24 timmar om dygnet. Jag brukar sätta på radion vid 6-tiden på morgonen. Vad sägs där? Jo, livsmedel är farliga – nya varningar nästan varje dag. Sjukdomar och åter sjukdomar och hela världens elände i form av krig, svält och klimatkatastrofer.

För några år sedan lyssnade jag på ett radioprogram i vilket experterna diskuterade vad som kan orsaka bröstcancer och vad man kan göra för att slippa få det. Eftersom jag är en av de som då var drabbad, spetsade jag örnen lite extra:

1. Motion är bra – det vet vi ju. Men för att undvika att få bröstcancer var det inte vanliga promenader och lätt motion som gällde, enligt experterna. Här var förslaget "hårt trädgårdsarbete eller vedhuggning". Vilka kvinnor har skäl och möjlighet att hugga ved i dagens samhälle?
2. Undvik vin. När jag var sjuk och gick på strålbehandling, tappade jag matlusten. Jag fick då en liten skrift där det stod: "Tänd ljus, ät god mat och ta gärna ett glas vin." Men enligt radioprogrammet var alltså vin inte bra, så bort med det!
3. En studie i USA hade visat att kvinnor som har migrän sällan får bröstcancer. En fundering – kan migrän verkligen vara något positivt?

Summan av budskapet var alltså: Om du vill klara dig från bröstcancer, ska du vara en vedhuggande absolutist med migrän. Kanske inte så upplyftande och min reflektion efter radioprogrammet var: är det värt priset?

Så hur står det egentligen till med nutidsmänniskan? Materiellt sett, alltså utifrån, ser det bra ut. Men hur ser insidan ut? Det är nog som Ulf Ivar Nilssons tecknade gubbe säger: "Förr var vi lite mer optimistiska. Framtiden var bättre förr."

Inger Andersson

Hans Fredriksson

Foto: www.pixabay.com

Tid Du får tillbaka

*Att tid är pengar det har väl de flesta hört
Och när tiden en gång tar slut då är det kört
Men tid kan ju vara oändligt mycket mer
Än bara sandkorn som faller ner
I tidens timglas som är oss givet
Och som för oss alla bestämmer livet*

*Analogt mest digitalt har vi ju nu mer
En avsevärd betydelse för vad vi ser
Den blipper fram sekund för sekund
Eller visas av visare på en urtavlas rund
Förr hade vi ljuset som rättesnöre
Om det var natt eller dagen före*

*Då levde vi lite mer i ett med naturen
Uppförde oss som de andra djuren
Det fanns väl "nån" som mer "fnurligen" plocka
Kanske var det den "jäkel" som uppfann klocka
Sedan dess styrs vi antingen vi vill eller ej
Av denna så samvetslöst tickande grej*

*Nu styrs nästan allt med sekundprecision
Och nästan utan minsta rim och reson
Ett solvarv går fort rund vår sargade jord
På TV- vis får vi allt nytt ord för ord
vi får veta allt så fort "någonting" blir känt
och ser det på skärmen nästan innan det hänt*

*Som om det nu inte var nog med den stressen
Det måste ju hinnas med att läsas i pressen
Alla har numer mobiltelefon
Och nog tusan finns det en klocka "pån"
Som vänligt dig upplyser varje stund
Att nu har det åter gått en sekund*

*Tiden den står som vi vet aldrig still
Hur mycket vi önskar att stoppa den vill
Vi har liksom bara att gilla vår lott
Och samtidigt försök att göra något gott
Ta dig tid att besöka en ensam vän
Det är absolut den enda tid som du får igen*

Tallåga på hållmarker kan återses nästan oförändrad i årtionden.

Ur fallen björkstam växer en dekorativ ticka fram.

Granlågor på mullrikt underlag angrips snabbt och bildar så småningom bara en upphöjning i marken.

Fallen ekstam kan ligga till synes oförändrad i 100 år.

Begreppet "Låga"

Som utlovades i förra utgåvan av Söderköpings-Posten kommer här en förklaring på en del för den oinvidde märkliga uttryck i skogsbruket. Vi börjar med begreppet "låga". Att det inte rör sig om öppen eld framstår snart som självskrivet, men vad är det då?

En *låga* är det som blir kvar när ett träd faller i skogen, alltså en död trädstam som legat på marken en längre tid. Lågor är mer eller mindre överväxta av markvegetation och utgör livsmiljö för många djur- och växtarter. Beroende på lågans placering och ursprungsart tar nedbrytningen olika lång tid. Kontakt med näringsrik mark påskyndar förloppet, medan lågor på mager mark eller bergunderlag kan ligga till synes opåverkade i årtionden. På Eknön t. ex. finns en eklåga som redan 1928 beskrevs som "en sedan några år kullfallen jätteek". Den kan fortfarande beskådas, men i ett söndervittrat tillstånd. Björk, däremot, angrips tidigt och förlorar snabbt sitt ekonomiska värde, men kommer ändå till nytta som substrat för många organismer.

I naturreservat, som exempelvis vårt eget Ramunder,

strävar man efter att andelen död ved skall uppgå till 35-40 procent av den totala biomassan. Varför är det så viktigt? Det ser ju bara skräpigt ut, kan någon invända.

Jo, omkring hälften av de rödlistade arterna i skogen är nämligen beroende av död ved som föda, växtplats eller boplats. Döda och döende träd av olika slag används av fåglar, insekter och däggdjur vid födosök, som boplats eller skydd. För många insekter är död ved viktig även vid övervintring. Den döda veden är alltså nödvändig för den biologiska mångfalden i skogen.

Men med det moderna ensartade skogsbruket har mängden lågor minskat kraftigt jämfört med ur- eller naturskog där träden får dö naturligt och ligga kvar. Grova granlågor i fuktiga lägen är extra viktiga och hyser ofta en särskilt artrik flora av mossor men även många vedsvampar. Framför allt grov död ved och sena successionsstadier är bristvaror. Det har lett till att många arter som är beroende av sådana substrat är hotade.

Ur gamla träd, stubbar och fallna lågor tittar de fram. Vissa bara på hösten men många finns där året runt. Vedsvampar är helt enkelt alla svampar som växer på levande

och döda träd. Några av dem kallas tickor. De känns igen på att de har porer på undersidan.

Numera används vedsvamp kanske allra mest av naturvärdesinventerare. Alltså de som vill undersöka hur biologiskt värdefull naturen är på en plats och hur gamla träden är. När vedsvamparna tittar fram säger de något om träden de växer på och vissa av dem visar att skogen stått orörd under mycket lång tid. De kallas därför för indikatorarter.

Som tur är har man börjat inse att vårt Ramunder-reservat, som ju ligger på bekvämt gångavstånd, innehåller sådana kvaliteter som kännetecknar den naturskog, som endast påverkats av de ingrepp, som den gällande skötselplanen medger. Det innebär ju avlägsnande av införda invasiva träddarter som exempelvis silvergran, något som förhoppningsvis kommer att kunna utföras innan de tar överhanden i tidigare åtgärdade områden.

Lars Hedenström
Text och Foto

Tapas på nya kanallimpan!

4 st tapas för 99 kr
Ord. pris: 120 kr
Erbjudandet gäller 21 till 23 oktober

Välkommen in till oss på en fika

Tapas är ofta små brödbitar med något gott på i Baskien

Mån - Fre 7:30 - 17:00
Lör 8:00 - 15:00
Sön 10:00 - 16:00

Hagatorget, Söderköping
Telefon: 0121-100 52
www.janneshembageri.se

anteda

antenn tele & data

KOM IHÅG
50% RUT-
avdrag på
IT-tjänster

Professionella installationer
av TV-antenn, datanätverk,
wifi, ljud & bild!

Vi hjälper både privatpersoner och företag

Telefonnummer: 0700-44 44 44
E-post: info@anteda.se

Vi finns i Söderköping och Valdemarsvik | www.anteda.se

Föreningen Guldkant i Söderköping vill bidra till bättre livskvalitet för äldre och ensamma människor i kommunen

Vår stora sommarfest har blivit en uppskattad tradition. Här är ett par bilder från årets fest på Hagatorget en lördag i augusti. I föregående nummer av Söderköpings-Posten tackade vi alla som bidrog till gemenskapen och den goda stämningen. Nu ser vi fram emot fler upplevelser med guldkant under hösten.

Läs vår annons, alltid i Söderköpings-Posten! Följ också vår verksamhet på Facebook - där tar vi gärna emot tips på aktiviteter.

Telefon 073-726 99 37
Bankgiro 5269-3330
Swish 123 626 52 35

Guldkant
i Söderköping

Höstmarknad på Korskullen

Lördag den 29 oktober 2022, kl. 10-16

Hantverk - Skördeprodukter - Musik - Pumpautställning
Fiskartorpet öppet - Delikatesser - Tenstrådsarmband - Barmensträd m.m.
Café Korskullen är extra öppet 29-30/10

11:00 & 15:00 Guidning av kulturhusen
12:00 Dramasaga fr. 5 år i Fiskartorpet
13:00 Familjevandring i Madickenfilmernas fotspår

Loppmarknad den 30 oktober, kl. 10-16

Välkommen!

Söderköpings
Camping
& Vandrarhem

i samarbete med

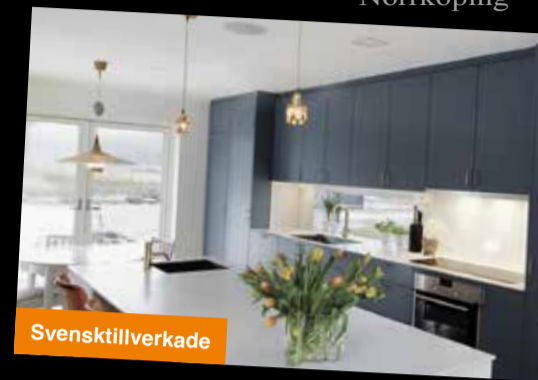

Ett av Sveriges STÖRSTA sortiment till ett av
marknadens BÄSTA priser

- Nya luckor eller ett helt nytt kök

Köksdesign
Norrköping

Välkommen
att boka ett
kostnadsfritt
hembesök
011-33 11 30

Svensktillverkade

Höstkampanj 20% rabatt

(Gäller t.o.m. 30 november 2022)

Öppettider tisdag och fredag 14-18, lördag 10-14

Tel 011-331130 Mobil: 072-350 32 25

fredrik@koksdesign-norrkoping.se www.koksdesign-norrkoping.se

LÄTTPLOCKAT

HUR DU ANVÄNDER VANLIGA VILDA
VÄXTER, BÄR OCH OGRÄS
TILL MAT OCH HÄLSA

Rose Wilkinson

BOKEN ÄR
UTNÄMND
TILL PERSONALENS
FAVORIT AV
AKADEMIBOKHANDELN
I NORRKÖPING

SÖDERKÖPINGS BOKFÖRLAG

EN NYTTIG OCH AKTUELL
BOK SOM PASSAR I
VARJE HUSHÅLL

Köp boken från din bokhandel eller via www.soderkopingsbokforlag.se

Tack för att du
stödjer våra
företag och
väljer att
handla lokalt!

Det bästa med jobbet är att få vara ute och träffa kunder och inte bara sitta på kontoret. Det är här ute det händer.

Christers arbete rullar på

Christer Lindholm boende i Valdemarsvik arbetar som Sverigechef på däckföretaget Yokohama. Vi fick en intervju med honom om bland annat företagets historia, motorsport och dubbdäck.

Berätta om dig själv

- Jag är född i Finland, men uppväxt i Torshälla och Eskilstuna. Jag gick fyraårigt tekniskt gymnasium i Eskilstuna men hamnade senare i Norrköping. Där arbetade jag som tryckarbiter, körde budbil och taxi. 1994 började jag som egen åkare på Fria Taxi och 1998/99 körde jag med Yokohama däck på taxibilen. Där lärde jag känna säljaren och när han skulle sluta frågade han om jag var intresserad av hans tjänst.

På den tiden var det en japansk chef för bolaget här i Sverige. Det var en spännande anställningsintervju på en blandning av svenska, engelska, japanska och lite teckenspråk men vi förstod varandra. Det dröjde en månad innan jag fick ett samtal och fick komma på en andra intervju. Jag frågade "ska ni anställa mig?" "Vi sitter inte här för att det är roligt" fick jag som svar. Jag hade fått ett A4 där jag skulle skriva på koncernspråket engelska om vad jag gjorde på min fritid. Jag tänkte skriva att jag är egen företagare – så jag har ingen fritid. Men det kändes kort. Så skrev att jag tyckte om att fiska, vara ute i naturen och samtidigt stänga av mobilen för att bara njuta. Då kom chefen in med A4:an, spände ögonen i mig och sa "en sak ska du ha klart för dig – en säljare stänger aldrig av mobilen". Jag fick jobbet trots allt, skrattar Christer och fortsätter.

Jag arbetade som säljare i Östergötland, Sörmland och i norra Småland. En säljare slutade och då fick jag även ansvar för Västergötland och Värmland. Det blev mycket resor. Företaget anställde fler och vi växte. Jag och min chef Göran Bengtsson har gjort en rolig resa, vi anställdes båda två år 2000.

Göran är General manager. Vi har ansvar för Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen och Island på Yokohama Scandinavia AB. Vår VD sitter på Europakontoret i Düsseldorf och vi tillhör den europeiska divisionen.

Efter ca sju år i företaget hade jag många idéer. Göran tyckte jag kunde ta hand om dessa själv så då blev jag befordrad till försäljningschef i Sverige. Ett smart drag av honom, säger Christer och skrattar.

Det bästa med jobbet är att få vara ute och träffa kunder och inte bara sitta på kontoret. Det är här ute det händer. Vi har centrala avtal med däckkedjor som vi kan samarbeta för gemensamma mål och strävar efter långsiktiga samarbeten snarare än spotförsäljning (visst antal varor, reds. anm) av däck som vissa kollegor arbetar med. Vi har även samarbete med ett mindre antal fristående däckverkstäder, men de flesta går med i en däckkedja och har i och med detta ett rikstäckande servicenät för sina slutkunder.

Hur länge har Yokohama funnits?

- 1917 grundades Yokohama Rubber Company i Japan, som idag är ett globalt agerande företag. Sedan ca 70-talet fanns en importör av Yokohama däck i Sve-

Däckföretaget Yokohamas Sverigechef Christer Lindholm besökte Söderköping.

Foto: Daniel Serander

rige och som försäljningsbolag styrt av Japan bildades Yokohama Scandinavia AB år 1995.

Hur har utvecklingen sett ut i ert distrikt?

- Vi är 16 anställda som har hand om de tidigare nämnda länderna. Teamet är viktigt för oss. Vi har huvudkontor i Bromma, lager i Norrköping och Lahti i Finland. De andra ländernas samarbetspartner har egna lager, distribution och marknadsföring.

För tre fyra år sedan tog vi över lagret i Norrköping i egen regi. Våra flesta däck säljer vi från Sundsvall och nedåt och då ligger Norrköping bra till geografiskt samt att staden har en hamn. Däcken kommer från Japan, Thailand och Filippinerna i containrar. Det mesta till Norrköpings hamn och därifrån har vi två km till vårt lager. Några båtlastar kommer till Göteborg och skickas vidare till Norrköping med tåg.

Var har ni er verksamhet?

- Vårt utvecklingscenter finns i Japan. Vi har testbanor i bl.a. norra Japan där de har snarlika snökristaller som vi har i Norden. Men för att få så lika vägförhållanden som möjligt så har vi även en i Älvsbyn i Norrbotten – Yokohama Testcenter of Sweden. Vi har även ett i legendariska Nürburgring i Tyskland som är väldigt känt inom motorsporten. Bilfabrikanter och däcktillverkare har en företagsby där man jobbar nära varandra och gör tester med sommardäcksprodukter.

Nu i december flyttar den testpersonalen upp till Sverige där de arbetar till februari/mars och sluttestar våra nya vinterprodukter. Allt för att de ska vara framtagna för våra vinterförhållanden.

Jag brukar säga att vi erbjuder en japansk produkt som är framtagen och utvecklad i Sverige. Jag är stolt över att de valde att förlägga anläggningen här i Sverige.

I Piteå gör vi istester året runt i ett stort "fryshus". Ibland ringer de från fraktflyget på Arlanda mitt i sommaren. "Vi har fått produkter som ska till Piteå, har de verkligen kommit rätt?", skrattar Christer.

Vi har lagret för Sverige beläget i Norrköping med tre anställda. Under högsäsong tar vi in personal från bemanningsföretag. På lagret har vi mellan 55 000 – 80 000 däck. Till allt från personbil till stora entreprenadmaskiner.

Hur ser dina arbetsdagar ut?

- Jag har en resplan som jag förhåller mig till. En cykel kan vara att jag besöker 100 återförsäljare inom däckfackhandeln under sex veckor. Idag arbetar jag i Östergötland, södra Sörmland, norra Småland och Skåne. Samtliga kunder inom de landskapen besöker jag fysiskt, utgår från mitt hemmakontor i Valdemarsvik. Utöver detta tillkommer möten och planering för hela verksamheten i Sverige t.ex. vara delaktig i däckbeställning från fabrik, marknadsföring m.m.

Tidigare hade jag även ansvar för norra Västerbotten och Norrbotten.

Vi hade en innesäljare för Skåne. Skåne funkade inte så jag fick ta det, tillfälligt enligt Göran. Efter fyra år

ringde jag Göran och frågade vad "tillfälligt" innebar i hans värld. Så länge det funkar så trodde han det var bra. Men jag kände att det blev för många nätter att sova borta. Så en innesäljare fick ta ansvaret för Norrland. Det är vackert uppe i norr och trevliga människor, men långa avstånd. Upp mot 15-20 mil mellan vissa av kunderna. Så det blev mycket tid i bilen för ett kundbesök som kunde ta mellan en kvart till två timmar och långt hem till Valdemarsvik.

Vilka däck producerar ni?

- Vi producerar allt från personbils-, SUV- och cross-over-däck till LV- och Em däck. Vi levererar entreprenaddäck för originalmontering till bl.a. Svetruck, Cargotec och Ljungby Maskin som tillverkar truckar och lastmaskiner i Sverige.

De blev en gång förundrade i Japan hur ett så litet land som Sverige kan sälja flest däck till entreprenadmaskiner i hela Europa och svaret är originalmonteringen. Om man har köpt en ny maskin med våra däck så är det många som väljer våra däck igen tack vare hög prestanda.

Vi är även med på originalmontering på nya bilar. I stort sett alla japanska märken, på den europeiska marknaden är det bl.a. Mercedes, Volkswagen, Audi, Porsche, Aston Martin som vi samarbetar med.

Man brukar tala om Porschemärkta däck. Som konsument kan man undra vad det är för skillnad mot dessa och ett "vanligt" däck? Det handlar om bl.a. små ändringar i däckmönstret vilket gör däckets mer riktningsstabil. Om man istället använder ett vanligt däck som är gjort för eftermarknaden och chassi, fjädring med mera är bra så kan bilen ändå bli i stort sätt okörbar. Porsche-ägare är väldigt måna ägare och är noga med detaljerna.

Jag har fått testköra en Mercedes på Nürburgring. Med MO märkta respektive vanliga däck. Jag trodde inte man skulle märka så stor skillnad men handlingen var mycket bättre med de märkta däcken. Kanske är skillnaden mindre om man inte har fräscha dämpare och fjädrar efter några år.

Vi får ibland frågan "Varför kostar era däck så är mycket jämfört med ett kinesiskt märke?" Jo, hemligheten sitter i gummit. Ska man göra ett billigare däck så måste man ta bort något i blandningen och man får vad man betalar för. Vi Yokohama är ett premiumdäck i mellanprisklassen.

Däcken är viktiga – det är dem som håller kvar bilen på vägen. Har du vinterkängor på sommaren så är det inte så skönt och de ger heller inte så bra grepp. Samma sak om du går med flipflop på vintern.

Det blir alltmer populärt med större dimension på däcken. Men ju bredare däck desto tyngre rullar det. Så det måste bli en kompromiss snart. Samtidigt krävs bredare däck ju större bilarna blir p.g.a. tyngden.

Förr var det vanligt med 13-14" nu är standarden 15" och större även på de små bilarna.

Jag tycker det ska vara mer profil på däcken det vill säga gummit mellan vägbanan och fälgen. För ju lägre profil desto lägre fjädringsväg. Det vill säga mer stötkänsligt och mer ljud från vägbanan.

Det krävs speciella däck här i Norden?

- Ja, vi har en unik, grövre asfalt här i Norden som motverkar vattenplaning och ska ge bättre grepp på vintern.

Vi är tämligen unika med våra två största säsonger, då vi använder sommar- och vinterdäck. I sydliga Europa, exempelvis Spanien och Italien så har man en uppsättning sommar- och vinterdäck som man kör på året om.

Nu har det kommit åretrunddäck även här i Sverige och vissa kör med dubbfria vinterdäck året om. Då ska man vara medveten om att man har ett bra vinterdäck men ett sämre sommar- och vinterdäck i och med att gummit är gjort för låga temperaturer. Det blir längre bromssträckor under sommartid då gummit är varmt om man måste tvärnita. Det är heller inte lika ekonomiskt eller miljövänligt. Jag vurmar för att ha sommar- och vinterdäck på sommaren och vinterdäck på vintern för bästa säkerhet och ekonomi.

Hur ser ert miljöarbete ut?

- Det är en fråga vi tar på stort allvar. Vi styrs av ISO-certifieringar och vi är med i de med de högsta ställda kraven. Vi har bland annat installerat solceller på fabriken, arbetar för att minska energiåtgången, vi klimatkompenserar genom att plantera träd i bland annat Thailand och Filippinerna och vi försöker ta fram miljövänliga produkter. Vi förhåller oss till EU:s regler med E-märkta däck. Vi kan exempelvis inte använda däck vi tillverkat i USA då de har egna regler. Vi styrs mycket av EU-regler och det tycker jag är bra.

Alltmer trycksaker blir digitala. Däckverkstäderna har bra affärssystem där de kan ladda ned listor och arbeta med dessa.

Vi tittar även på transporter av däck. De fraktas långt så därför funderar vi på att bygga en fabrik i Europa för att få kortare transporter.

För egen del försöker jag vara så effektiv som möjligt vid mina affärsresor genom att planera så många besök som möjligt på vägen då även min bil gör ett avtryck.

De senaste nio åren har vi kört dieslbilar i vårt företag. Om ett år ska vi byta bilar och det lutar åt en hybridbil, då elbil troligtvis inte fungerar i och med att vi gör

så många resor. Vi måste dra vårt strå till stacken. Nya fossilbränslefordon får inte säljas efter 2030.

Ni sponsrar mycket motorsport?

- Ja, det började på hemmamarknaden i Japan med Grand Touring och Formula serien. Det har varit många japaner som även lyckats bra i VM-serierna. Det läggs mycket kraft på utveckling inom motorsport. Dels på fordonen men framför allt på gummiblandningar till däck. Exempelvis i STCC där det nyligen kördes final på Mantorp Park så har man ett så kallat slic (ett omöstrat däck). Vi vanliga konsumenter kan tycka att det är en stor omkostnad med däck på 17"-18" för 10 000-16 000 kr för en uppsättning - och visst är det rätt mycket pengar. Man förväntar sig att de ska hålla 2 500-3 000 mil. I motorsporten bygger man däck som ska hålla ett lopp t.ex. ca 50 km med högsta prestanda. Sen är däck slut. De kostar ca 4 000-5 000 kr per däck.

Genom motorsporten får vi vara med och utveckla däck även till motorsport i Europa, VM-serier, USA, Japan... man tar lärdom från utvecklingen och tar med de bra delarna till personbilsmarknaden.

Dags att byta däck

- Nu är det dags att se över sina vinterdäck. Lagen säger minimum tre mm mönsterdjup, men branschen rekommenderar nya däck redan vid fem mm för att inte tappa bl. a. slaskevakuering. Om däck har används mer än tre vintrar kan gummit ha blivit torrt och tappat greppförmågan, liksom att dubben kan ha blivit nednötta och gör mindre nytta. För däckverkstädernas skull vill jag uppmana er läsare att vara ute i god tid.

Från och med 1:a oktober till 15:e april är det tillåtet att köra med dubbdäck. Dubbfritt börjar bli dags nu när löven faller och frosten har börjat göra sitt intåg.

Boka tid för skifte nu om du kör dubbfritt lika så med dubbdäck om du kör långt. Om du byter däck själv så glöm inte att efterdra bultarna efter fem-tio mils körning.

Ringer du i november så har verkstäderna troligtvis redan fullbokat med bl.a. sina däckhotellkunder och ett

fåtal tider kvar för skifte. De klarar bara att skifta ett visst antal per timme och kan inte arbeta dygnet runt.

Vinterdäcken ska vara på vid vinterväglag mellan 1:a december - 31:a mars.

Tumma inte på däck! I längden och per km så blir det billigare och säkrare med fräscha däck.

Dimensionen på däckerna är viktiga

- Det är bilfabrikanterna som utvecklar nya bilmodeller som kräver nya dimensioner på däckerna. Jag anser att vi redan har så många, varför inte använda de som finns?

Det är så många varianter på bilar idag med bland annat "sportsedition". Det ser fränt ut men dagen du ska byta däck så kostar det ca 15 000 - 25 000 kr för 4 nya däck.

Mönsterdjupet sjunker också från ca 8,5 mm ner till 7 mm. Sommar- och vinterdäck ska ha minst 1,6 mm mönsterdjup enligt lag. I branschen tycker vi att man ska börja fundera på att byta redan vid 3 mm då man tappat mycket vattenavvakuering och riskerar att få vattenplaning.

Kontrollera lufttrycket

- Var noga med att kontrollera lufttrycket, helst en gång per månad. Om du inte vet hur man gör så be din däckverkstad om hjälp. Det står oftast vid tankklocket eller i förardörren vad bilfabrikanten rekommenderar.

Tumregeln är 15" - 2,5 bar, 16" - 2,6 bar o.s.v. Om du har 20" så är det 3,0 bar.

Om fabrikanten rekommenderar 2,5 bar/kg och du är nere i två så bygger det också värme i däck, vilket resulterar i att däck slits snabbare. Plus att bilen rullar tyngre och drar mer bränsle per mil och det blir mer utsläpp.

Ska det vara 2,5 bar/kg och du ska åka med familjen och ni har mycket packning så bör du kanske ha 2,7 bar/kg i stället. Det är luften som bär bilen - inte själva däck! Vid fel lufttryck får däck jobba tyngre och blir onödigt varmt, denna överhettning orsakar onödigt snabb slitage.

Daniel Serander

Nya Kia XCeed Plug-In Hybrid är en sportig, laddbar crossover med inbjudande interiör och uppkopplade tjänster. Privatleas nya Kia XCeed Plug-In Hybrid med en privatleasing som följer dina behov. Med Kia Privatleasing Flex privatleas du en Kia i 12-36 månader, så länge det passar dig. Upptäck världen med nya Kia XCeed Plug-In Hybrid, och en större frihet med Kia Privatleasing Flex.

TB BIL
I N O R R K Ö P I N G
L6 22/10 kl 10-15 • S6 23/10 kl 12-15

Bränsleförbrukning blandad körning Kia XCeed PHEV 1,7 l/100 km, CO₂-utsläpp 38 g/km enligt körcykeln WLTP.
Kia Privatleasing Flex: Finansiering via Kia Finans i samarbete med Santander Consumer Bank. Bilen på bilden kan vara extrautrustad. Med reservation för ev. tryckfel.

100%
LADDBART 2024

7
ÅRS NYBILSGARANTI

KIA EV9.

Vad sägs om en helt ny storsuv med upp till sju sittplatser? Kia EV9 är fullproppad med avancerade finesser och inte minst 800 voltsteknik som bjuder på supersnabb laddning.

Peugeot 408.

På väg mot rampljuset

Det är bråda dagar för bilindustrin - bakom kulisserna pågår en febril aktivitet och mängder av spännande nyheter är på väg mot rampljuset. Vad som väntar oss? Många hemligheter, men trots detta har vi fått förmånen att lyfta på ridån och tjuvkika på ett antal förhandstippade favoriter. Vi åker "tillbaka till framtiden" med DeLorean och så bjuder Renault på en helt annan femma. Vi tar pulsen på tio utvalda världspremiärer som inte drabbats av rampfeber.

Audi A6 Avant e-tron

Håll hårt i hatten gott folk för under 2023 lanseras nya Audi A6 Avant e-tron. Elkombin är riktigt elegant och kantas av mjuka linjer, en ljusramp som löper tvärs över hela baken och stora luftintag i grillen som kyler batteripaketet på 100 kWh. Den 496 centimeter långa tysken har en räckvidd på hela 70 mil och med hjälp av 800-voltsteknik ska batterierna kunna laddas från 5 till 80 procent på 25 minuter. Med hjälp av dubbla elmotorer så landar totaleffekten på 469 hästkrafter och därmed fixas sprinten till hundra på fyra sekunder.

BMW XM

XM är en välkänd fransyska som tillverkades mellan åren 1989 till 2000 till vissas förtjusning och andras förtret. BMW måste ha tillhört supportrarna för nu har man fått Citroëns välsignelse att döpa sin nya supersuv till just XM. Matchvikten på 2,7 ton är inte att leka med och detsamma gäller den omtvistade designen som är minst sagt uttrycksfull. Vad sägs om gigantiska njuror, minimalistiska strålkastare och kantiga hjulhus? Hjärtat är en V8:a med laddhybridteknik på 750 hästkrafter och lanseringen är spikad till 2023.

Dacia Bigster

Att tänka strategiskt när man utvecklar nya bilmodeller är A och O. Dacia har gnuggat geniknölarna ordentligt och premiärvisar under nästa år en helt ny modell. Bigster är som namnet antyder ingen liten pjäs utan en mellanklassuv som mäter 460 centimeter och karran kommer att erbjudas med såväl el- som hybridmotorer. Formgivningen är riktigt trendig och priset närmast ett fynd. För vad sägs om en robust skogsmulle med goda terrängegenskaper och finfina utrymmen för i runda slängar 240 000 kronor?

DeLorean Alpha5

DeLorean DMC-12 gjorde succé i filmtrilogin "Tillbaka till framtiden" men ändå tillverkades åttiotalsikonen enbart under två år innan bolaget gick i konkurs. Nu har dock Italdesign återigen plockat fram skissblocket och resultatet är helt nya DeLorean Alpha5. Givetvis lever mäsvingedörrarna kvar och den närmare fem meter långa karran har plats för fyra resenärer. Under den välformade karossen arbetar dubbla elmotorer ihop med ett batteri på 100 kWh. Första kundleveranserna sker under 2024 och produktionen förläggs till italienska Turin.

Kia EV9

Vad sägs om en helt ny storsuv med upp till sju sittplatser? Kia EV9 är fullproppad med avancerade finesser och inte minst 800 voltsteknik som bjuder på supersnabb laddning. Om vi börjar med formgivningen så är det kantiga linjer så långt ögat når och längden är nästan identisk med Volvo XC90. Drivlinan är helelektrisk med dubbla elmotorer och därmed får vi fyrhjulsdraft på kuppen. Det mesta är fortfarande höljt i dunkel men vi vet att räckvidden är 54 mil och att man ska kunna ladda 10 till 80 procent på runt tjugo minuter.

Nissan Z

Designen får hjärtat att bulsa och Z-emblemet i rattnavet tycks vara utskuret med en precision som hos Zorros värja. Det underlättar onekligen att vara "zuperhjälte" när man antrar kupén - det kräver nämligen en viss portion vighet och koordination för att ta plats i den strikt tvåsitsiga kupén. Nissan Z har fått helt nya sportkläder inför 2023 och under huven saknas allt vad elektricitet heter. Motorn är en turbohexa på 400 hästkrafter som med hjälp av en handjagad sexväxlad låda spurtar till hundra på 4,5 sekunder.

Opel Rocks-e

Citroën Ami har fått en tysktalande lillebror som kort och gott döpts till Opel Rocks-e. Den fräcka citykarran erbjuder plats för två och kombinerar djärva linjer med smart paketering. Med fulladdat batteri på 5,5 kWh fixar den 241 centimeter korta mopedbilen upp till 7,5 mils körning. Skrev ni precis mopedbil? Jajamänsan! Eftersom tjänstevikten är blott 425 kilo och toppfarten begränsad till 45 km/h så får faktiskt femtonåringar sit-

ta bakom ratten. Spargrisen måste dock innehålla runt 85 000 kronor.

Peugeot 408

Peugeot väcker liv i modellnamnet 408 och det med en ny crossovercoupé. Fransosens smakfullt välvda taklinje gör att societetslejonet drar blickarna till sig och i en tid då många konkurrenter satsar strikt på elektricitet så väljer Peugeot att satsa på ett bredare motorutbud. Vi snackar om en trecylindrig bensinare på 130 hästkrafter samt laddhybrider på 180 respektive 225 hästar. Föredrar du däremot en renodlad elbil så är det bara att hålla ut till mitten av nästa år då Peugeot E-408 lanseras.

Renault 5

Fransmännen har plockat fram startkablarna och väckt liv i en av sina mest ikoniska modeller. Renault 5 är en elektrisk hyllning till den kultförklarade "stålhuset" och bakom retrodesignen döljer sig helt ny teknik. Batteripaketet på 52 kWh ska räcka till omkring 40 mils körning och priset utlovas bli mycket överkomligt. Ryktet säger runt 200 000 kronor när nytolkningen av femman släpps lös 2024 och därmed pensioneras storsäljaren Zoe. Nu håller vi bara tummarna för att designen inte hinner ändras innan dess.

Volkswagen ID. Aero

Volkswagen har hittat sin nisch och ska i snabbt tempo elektrifiera hela sin bilflotta. Således är det snart dags att presentera efterträdaren till dagens Passat och om namnet blir ID. Aero eller ID. 7 därom tvista de lärde. Flaggskippet mäter hur som helst närmare fem meter på längden och bjussar därmed på generösa bensträckarmöjligheter. Batteripaketet på 77 kWh utlovas fixa hela 62 mil och den europeiska tillverkningen kommer att genomföras i tyska Emden. Räkna med att lanseringen inleds under andra halvåret 2023.

Jenny Nilsson och
Johannes Gardelöf
/ Copyright CNP AB
Text

CNP AB
Foto

Nu har hjulen kommit till Söderköping...

BOKA PLATS I VÅRT DÄCKHOTELL

BOKA TID FÖR DÄCKSKIFTE PÅ TELEFON: 0121-721 730

Däckia
Johans Däckservice AB 0121-721 730 www.dackia.se

SPECIAL
Wheels

SPEED with SPIRIT and CARE

YOKOHAMA
www.yokohama.se

ice GUARD Stud 1065
ice GUARD Studless 1035
ice GUARD Studless 1040
BluEarth WINTER V905
ice GUARD Studless 1075

Varma, fodrade kvalitetsskor i skinn!

Vi säljer presentkort
– En uppskattad julklapp
Storgatan 5, Söderköping
Tel. 0702-499 371

Malins Fotvård
Medicinsk fotvård

Möjligheternas Hus startade år 2010. Här finns bred kompetens och erfarenhet. Rot och Rut tjänster utföres hos kunden.

MÖJLIGHETERNAS HUS
Våra Möjligheter Er Resurs

Trädgård
Gräsmattor, trädbeskärning, ogräs, snöskottning, trädgårdsskötsel och häckklippning.

Bygg/Snickeri
Både ute- och inomhus, färdigsnickeri. Renovering av möbler.

Måleri
Inom/utomhus och tapetsering.

Dator & IT service
Reparationer av hård/mjukvara, mobilrep och digitalisering. Vi tar även emot elektronik för återvinning.

Sömnad
Blixtlås, lagning, uppläggning av hemtextilier/kläder enligt dina önskemål.

Enkla transporter
Möbler, säckar och bortforsling av gods.

Städning
Flytt- och veckostädning, fönsterputsning och storstädning.

Fixtjänster
Uppsättning av tavlor, lampor, gardiner m.m. Inköp och monteringshjälp. Cykelreparationer och symaskinsservice.

0121-10747 - 070-147 13 46 - 070-864 69 89 - www.mhsoderkoping.se

Axets
BEGRAVNINGSBYRÅ

Varmt välkommen att kontakta mig på telefon 0121-131 31

Prästgatan 6, Bossgård 614 30 Söderköping
0121-131 31
tomas@axets.se
www.axets.se

ETABLERA DIG I SÖDERKÖPING

Uthyrer: Bielkegatan 9
- Lokal 154 kvm i centralt läge. God logistik med lastbrygga. Bra personal- samt lagerutrymmen.

Kontakta oss för mer information på telefon 0708-17 13 40 eller maila till anders@westerbergfastigheter.se

FAM WESTERBERG
FASTIGHETER AB

www.westerbergfastigheter.se

Boka julbord på lokala restauranger

Boka din julupplevelse hos oss!
25 nov tom 23 dec

Vi serverar en julupplevelse i "familjestil" dvs plocktallrikar vid bordet istället för buffé.

Välj mellan kött/fisk eller vegansk.

434:-

Boka din julupplevelse: midas@hallbarkok.se

Skärgårdsinspirerat julbord
med mycket lokala råvaror

Julbord i S:t Anna
Lördag-Söndag 3-4 advent

Övriga dagar mot förfrågan
I större sällskap ingår buss

Boka även vårt förmånliga
boendepaket med julbord och
hotellrum eller stuga

Boka på 0121-511 33 ank 4
www.skargardsbyn.se

Varmt Välkomna!

Advent i Magasinet Sankt Anna

Adventsmåltid med skärgårdens smaker och julens goda kakor

Vi tänder i öppna spisen och lockar med
värmade och goda julklappar från Sankt Anna

Helgerna 3-4 december och 10-11 december
Lördag och söndag kl.11-16

Läs mer om utställarna och speciella aktiviteter på hemsidan
www.magasinet.sanktanna.se

VÄLKOMMEN TILL MEM PÅ

Julbord

MED GÖTA KANAL SOM KULISS MÖTS 200
ÅR GAMMAL MAGASINMILJÖ, JULIGA
DOFTER & JULMAT GJORD PÅ LOKALA
RÅVAROR.

För mer info:

KANALMAGASINET.SE/JULBORD

0121-800 790

FRÅN:

595 kr/pers

KANALMAGASINET

	fre 25/11	lör 26/11	sön 27/11	tor 1/12	fre 2/12	lör 3/12	sön 4/12	ons 7/12	tor 8/12	fre 9/12	lör 10/12	sön 11/12
Julbord serveras mellan kl 12-16 650 kr												
Julbord serveras från kl 18.00 710 kr												
	mån 12/12	tis 13/12	ons 14/12	tor 15/12	fre 16/12	lör 17/12	sön 18/12	mån 19/12	tis 20/12	lör 24/12		
Julbord serveras mellan kl 12-16 650 kr												
Julbord serveras från kl 18.00 710 kr										Sittning kl 12.00 samt 14.30 710:-		

På kalendern ovan kan du se när vi har julbord och vad det kostar.

I Julbordet ingår en mugg Blossa Vinglögg alt. alkoholfri glögg samt kaffe. Dryck ingår ej. Då barnen inte är så stora i maten kostar julbordet för barn upp till 8 år bara 150 kr & för barn mellan 9-12 år 200 kr.

Underhållning med Debbie och Lasse
fredagskvällar 2/12, 9/12 och 16/12

Pianomusik med Roland Engdahl
lördagar 26/11, 3/12, 10/12, 17/12, samt
söndagar 25/11, 4/12 11/12, 18/12 kl 12.00-16.00
Julafton 24/12 kl 14.00-16.00

Förslag på en julig hotellweekend:

Glögg, julbord, övernattnig & god frukost för endast
1.375 kr/person i dubbelrum. Enkelrumstillägg 300 kr.
För barn 0-3 år 0 kr/natt och 4-12 år 400 kr/natt.

För er som vill ha ett alternativ till julbordet, serveras denna meny under julbordsdagarna.

Månadens Meny

Klassisk Toast Skagen toppad med löjrom, citron och dill

Trancherad svensk oxfilé med rostade rotsaker, kraftig riojasås, örkräm och potatisbakelse

Creme Brûlée och kaffe **650 kr**

Söderköpings Brunn

Kurhotell

1719

För info och bokning: info@sbrunn.se • Tel. 0121-109 00 • www.sbrunn.se

"- Jag gick i pension i januari så att driva företaget hemifrån passar mig bra. Det är en lugnare tillvaro och jag kan pyssla med lite annat mellan behandlingarna. Intäkterna från behandlingarna gör att jag kan sätta lite guldkant på vardagen."

Carina utanför salongen.

Carina masserar värkande kroppar i Ringarum

I ett rofyllt, lantligt läge i Ringarum bor massören Carina Plomén med sin man. Sedan i somras driver hon enbart sitt företag hemifrån efter att ha bedrivit verksamhet även i Söderköping.

- Jag gick i pension i januari så att driva företaget hemifrån passar mig bra. Det är en lugnare tillvaro och jag kan pyssla med lite annat mellan behandlingarna. Intäkterna från behandlingarna gör att jag kan sätta lite guldkant på vardagen och jag jobbar så länge jag tycker det är roligt, berättar Carina.

Med nio år i branschen och inte mindre än åtta olika arbetsplatser har Carina hunnit bygga en bra kundkrets. Kunderna kommer från Söderköping, Norrköping, Vikbolandet, Gusum och Valdemarsvik.

I sitt tjänsteutbud erbjuder hon bland annat; massage inom olika metoder här bland Lotorpsmetoden och Hotstone, fibrobehandling, tinnitusbehandling, kompletterande laserbehandling, stretchbehandling, ansikts- och fotkurer, KBT-samtal (vilket hon märker ett behov av i spåren av pandemin) och på grund av att många är stillasittande en hel del ryggskott.

Hur fungerar fibro- och laserbehandlingen?

- Fibromyalgi kräver en speciell behandlingsmetod. De som lider av åkomman är väldigt beröringskänsliga och vissa kunder kan man knappt ta i. De får en gelé mot

smärtan och mycket värme. Därefter masserar jag varmsamt. Efter att antal gånger, om de kommer regelbundet, kan jag med tiden gå lite djupare i muskulaturen. Men det är individuellt hur behandlingarna utformas. Med tiden kan man eventuellt ge en vanlig massagebehandling. Genom massagen får man ut slaggprodukterna ur musklerna.

Lasern kan användas från topp till tå. Jag kan antingen använda den för att gå på djupet i musklerna eller på triggerpunkter. Genom en display kan jag se var de finns. Lasern ger smärtlindring och ger cellen, som är snabbläkande, energi.

Vad är vanligast att kunderna vill ha hjälp med?

- Smärta i ländrygg, mellan skulderbladen och ryggskott är det vanligaste problemområdena. Ryggskott kommer när man gått för länge med problem.

Många tror att jag ska massera ländryggen om de har ont där, men källan till smärtan sitter alltid någon annanstans. Anledningen till smärtan är att man sitter för mycket och rör sig för lite.

Men att bara stretcha eller träna är heller inte bra, en kombination är bäst och man behöver inte göra så mycket för att det ska bli bra. Det är startsträckan som är det största hindret.

Det brukar falla sig naturligt att jag pratar med kunden och ger tips på stretchövningar efter en massagebehandling. Jag visar på en illustration över musklerna

i kroppen, var källan till smärtan sitter och hur de kan förebygga smärtan.

Vad är roligast med ditt arbete?

- Att kunna hjälpa människor att få insikt om sin smärta och hur den uppstår. Det är mycket socialt och jag lär mig också en del under arbetets gång.

Några planer framöver?

- På sikt planerar jag för att göra iordning ett rum för spabehandling i anslutning till salongen.

Vidare har jag en idé om att införa kurser med massage till husbehov - där man i par bokar in sig för att få kunskap om hur man bäst masserar varandra. Exempelvis om man har spänningshuvudvärk eller ont mellan skulderbladen.

Vad är det bästa med att driva företag i Ringarum?

- Vi är några företagare som har bra kontakt och som bland annat arrangerar Baljadagen. Nu håller vi på att planera för en julmarknad efter förra årets succé.

Man behöver inte känna sig ensam, kan lägga sina visitkort hos varandra och ge bra tips.

Daniel Serander
Text och Foto

Snart till salu: Egnahemsområdet, Söderköping

I ett attraktivt och centralt läge ligger detta trivsamma och välplanerade gavelradhus fördelat på 130 kvm i två plan, passande en barnfamilj. Entréplan med sovrum, vardagsrum, fullutrustat modernt kök med matplats och ny diskmaskin, tvättstuga med ny tvättmaskin samt WC-rum. Övre plan med allrum och tre sovrum med nya ytskikt samt helkaklat duschrum med golvvärme. Uppvärmning genom luftvärmepump, kakelugn och direktverkande el. Garage med förrådsdel, gäststuga med altan samt vedförråd. Altandäck. Stor trädgård för stora odlingar för de som vill vara viss självförsörjande och är intresserad av odling bland annat. Välkommen med din intresseanmälan!

Adress: Vikingagatan 5B

Välkommen
med din
intresseanmälan

Funderar du på att sälja din bostad?
Varmt välkommen att kontakta oss!

Serander

Storgatan 2 - 0121 219 20 - www.serander.se

Fastighetsförmedling

Vill du växa med ditt företag i en kreativ & professionell miljö?

Vi erbjuder

- Samverkan för inspiration och idéer
- Nätverk och kontakter lokalt och regionalt
- Gemensam marknadsföring
- Välutrustade kontor och lokaler

Vi ser fram emot gemensam framgång och tillväxt!

Kontakt: Anne-Louise Kroon, 0121-772077

Cooperate
COFFICE

www.cooperateoffice.se

Månadens nystartare: **Monika Björklund**

I samarbete med NyföretagarCentrum

En artikelserie om nystartade företag i Söderköping i samarbete med NyföretagarCentrum.

- Den röda tråden genom mitt liv och som alltid legat mig varmt om hjärtat är just service. Jag flyttade till Göteborg direkt efter gymnasiet och läste en YH-utbildning inom bank- och försäkringsväsendet, direkt under första terminen fick vi göra praktik. Volvia/IF där jag praktiserade dagtid. De frågade mig redan första månaden om jag ville kombinera min studietid med att sitta på kundtjänst kväll och helg som extrajobb. Det roliga var att extrajobbet var så mycket mer än telefonsamtal. Det var spärta Volvokort, försäljning av försäkringar och merförsäljning såsom villa/hem-försäkringar och svara på e-mejl. På den tiden kom det in fyra mejl per dag och när jag slutade kunde den siffran vara uppmot flera hundra mejl. Dessa år på kundtjänst var lärorika in i vuxenvärlden.

Efter studietiden insåg jag att jag behövde mer utbildning vilket gjorde att jag började läsa till civilekonom på universitetet men hoppade av redan efter ett halvår, det var inte vad jag ville. Drömmen med YH-utbildningen var att bli försäkringsförmedlare och så fick det bli med mycket tur, i elva år jobbade jag på ett litet familjeföretag där jag fick lära mig allt och jag menar allt. Jag fick träffa inspirerande kunder som tagit sitt pick och pack och flyttat utomlands och startat verksamheter jag aldrig vågat drömma om, andra var utskickade på kontrakt för storbolag. Det var många spännande historier. Jag träffade kunder, japaner i Sverige, svenskar i Kina, kravet med våra försäkringar var att man inte fick ha samma nationalitet som i det land man bodde i. Jag träffade våra försäkringsbolag, pensions, sjuklöne- och sjukförsäkringsbolag, stöttade min chef, reste ett antal gånger till Kina för att hålla i presentationer om försäkrings- och banklösningar. Väl där träffade vi kunder och skraddarsyde paket utifrån varje enskild kund, vilket var fantastiskt roligt! Efter elva år, två barn och en massa privat erfarenhet som att bo utomlands, några kurser, gå in i väggen, vara gift, köpa hus och massa annat hade jag ingen aning om vilket steg jag skulle ta.

En nära vän tyckte jag skulle passa på Volvo som VD-sekreterare, för mina öron lät det enkelt, det tog nog ett halvår innan det sjönk in. Varför inte? Jag måste ju testa! Volvo var stort... ibland för stort. Erfarenheten man får att gå från litet bolag till megastort är som natt och dag. Upparbetade processer, regler, information, specialister på allt, inspirerande föreläsningar av författare och lunchträningar med kända PT:s. Det jag framförallt gillade med Volvo var att de flesta var nytänkande, människorna älskade sina jobb, de brann för det de gjorde.

För snart tre år sedan bestämde jag och min man Martin oss för att flytta till min gamla hemstad Söderköping. Redan då fanns tankarna att jobba på distans gentemot min dåvarande chef. Under åren har jag talat med många virtuella chefsassistenter för kunder i andra länder och har varit mycket väl medveten om att den marknaden lär komma till Sverige också. På plats i Söderköping började jag läsa retorik på Linköpings universitet. Min man hade redan fått ett jobb på en friskola och jag signade upp mig på kursen Steget till Eget på NyföretagarCentrum. Min affärsplan var redan då att starta ett företag där jag skulle kunna konsultverksamhet och hyra ut mig själv på timmar som virtuell chefsassistent. Att ha ett bra nätverk är A och O. I alla år har jag aldrig haft förmånen att ha kontakter vilket gör att jag kämpat för att komma in och få saker att hända. Corona kom i samma veva som vi flyttade hit. Företagsmässigt att starta eget bolag blev jag rädd. Jag lade mina planer på is. Vi hittade drömhuset, sålde radhuset i Göteborg, jag började jobba, ett mam-mavikariat på Länsförsäkringar Bank, Vi bestämde oss för att skaffa barn och fick en tredje liten prins.

Min affärsidé är att företaget skall sälja administrativa tjänster, jag erbjuder mina kunder en självgående

Monika Björklund.

Foto: Privat

"Mitt mål är att ha 100 timmars beläggning/månad för att ha en lugn och bra vardag tillsammans med familjen."

administratör i en flexibel deltidslösning som Virtual Executive Assistant (VD-sekreterare). Jag erbjuder tjänster inom ekonomi, sälj, bekräftelser, fakturering, hantera chefskalender, boka resor, projektledning och koordinering av processer, planera årsscheman, boka möten, sammanställa material, mejl, telefon, hålla deadlines, hjälpa till med annan hjälp, rekrytering på timmar, göra power point-presentationer, korrekturläsning. Ja allt! Kan jag inte, blir det mer utmaning men jag löser allt som oftast uppgiften ändå. Finns kunderna i Östergötland kan jag även tänka mig att vara på plats.

Jag ingår i ett team av konsulter som jobbar mot Virtea, där alla har sitt eget bolag. Där är vi alla virtuella assistenter, har en bred erfarenhet som VD-sekreterare och är personer som får saker att faktiskt hända.

Just nu när artikeln skrivs har jag varit i gång i drygt tre veckor. Jag har fyra signade kunder, tre stycken i Stockholm och det kommer nog bli någon resa dit så småningom för att tillsammans med "min chef" stötta någon workshop eller röja på kontoret så struktur finns. Det som är så förbaskat kul med jobbet är att jag får träffa fantastiska chefer i olika branscher, i olika företag. Något de har gemensamt är att de alla är fantastiska ledare och inspiratörer och förstår värdet av att ha mig.

Hur företaget går vet vi ännu inte. Jag har under året tänkt igenom vad jag verkligen vill och vad nästa dröm/mål i mitt liv är. Jag har rannsakat mig själv flera gånger om, lyssnat inåt och landat in i att det är eget företag, det jag kan och det jag brinner för erfarenhetsmässigt är just det administrativa, dessutom har jag en väldigt hög servicenivå. Jag är en klokren doer som alltid har ett positivt mindset och tror och drivs framåt av drömmar. Jag tror också på att ha kul - det är min kompass i livet, men också våga utmana att göra något som känns lite läskigt ibland får att växa som människa. Skratta mycket är också en viktig ingrediens men såklart fokuserat på att leverera med hög service med tydliga mål.

Jag har fått fint stöd och har kunnat bolla med Åke Rolf genom NyföretagarCentrum i Söderköping. Sedan har arbetsförmedlingen även hjälpt till och stöttat min idé. Även min man såklart, beslutet tar man själv men en Batman behöver sin Robin också.

Mitt mål är att ha 100 timmars beläggning/månad för att ha en lugn och bra vardag tillsammans med familjen. Barnen är fortfarande ganska små och har precis börjat med aktiviteter, läxor, samt vår lilla prins som idag är 1,5 år. Ett njutfullt ekorrhjul helt enkelt. Att kunna spendera nära månader utomlands på året hade inte heller varit helt fel... Att vara mobil, bestämma allt själv, mer fokus på livet och styra det viktigaste jag har - min egen tid på bästa sätt.

Monika Björklund

Anledningen till att Söderköpings-Posten uppmärksammar Anna är att hon nu under namnet "Vaxisar.se" designat bivaxdukar med egna mönster.

Anna Mellqvist har startat sitt egna varumärke "Vaxisar".

Anna driver butiken "Design Söderköping"

För ett år sedan startade Anna Mellqvist butiken "Design Söderköping" på Storgatan. Första tiden bemannades butiken av mamma Barbro, men sedan i våras är det Anna själv som tar emot kunderna. Hon kan se tillbaka på en sommar med bra försäljning.

Anledningen till att Söderköpings-Posten uppmärksammar Anna är att hon nu under namnet "Vaxisar.se" designat bivaxdukar med egna mönster. Nu tänker du kanske som jag, bordsdukar? Men här är det fråga om set med bivaxdukar i tre mindre och olika storlekar. Användningsområdet är att paketera livsmedel innan du lägger in dessa i kylan, istället för engångsplast. De färgglada dukarna går att använda ungefär ett år innan det är dags att lägga på ett nytt vaxlager, m.a.o. miljö- och klimatsmart.

Anna har formgivit mönster i fyra serier, som sänts till Polen för att tryckas på ett poplin-tyg, (ekologisk bomull). När tyget kommer tillbaka behandlar hon det med bivax, jojobolja samt talkåda, medel som har en antibakteriell förmåga.

Själva tyget är GOTS-certifierat, vilket inte bara innebär godkännande av det ekologiska materialet, certifieringen ser även till att bönder och miljön skyddas vid odlingen, vid tillverkningen skyddas fabriksarbetarna och miljön, miljöfarliga kemikalier får inte användas.

Annas försäljning sker inte bara i butiken utan även via hennes hemsida www.vaxisar.se.

När jag besöker Anna i butiken har två av seten med mönster sålt slut. "Men just nu är jag inne i en period och framställer nya set. En idealisk present eller julklapp", säger Anna med ett leende.

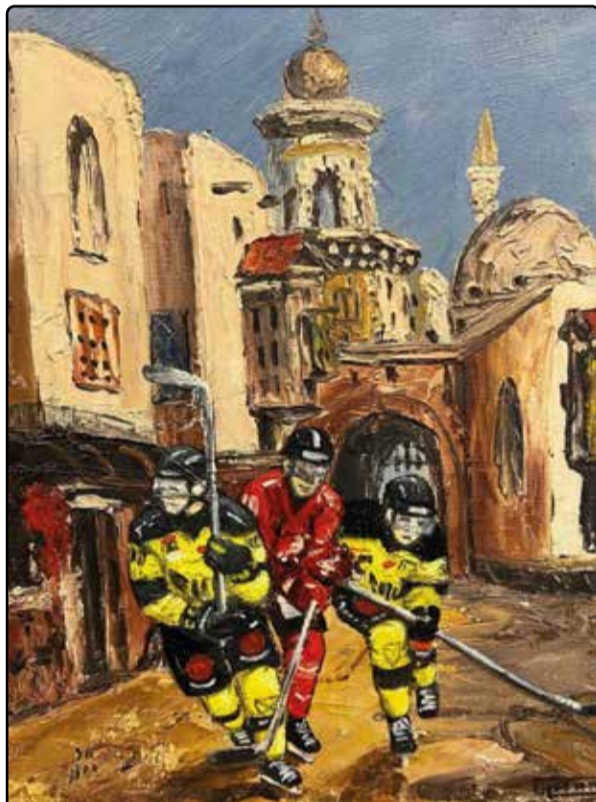
Åke Serander
Text och Foto

Läs lokala nyheter
i vår app varje dag

Lilla Fruntimret.

Gunilla Dahlgren

"Vi var en trio som brukade spela på gator och torg"

En målning från Ola Art.

Ola Niklasson

www.bokstavligtmatat.se.

Maria Hellqvist

Tack för att du läser Söderköpings-Posten

Heidis lokala serie.

Heidi

Tänker du sälja din bostad i höst?

Välkommen att kontakta din lokala mäklare för en fri muntlig värdering

Se bostäder till salu på www.serander.se

Storgatan 2, Söderköping
0121 219 20
www.serander.se
soderkoping@serander.se

Serander
Fastighetsförmedling

Söderköpings-Posten

Positiv, personlig och lokal läsning som värmer när kalla vindar blåser.

The crossword grid for 'Lösning till förra numrets korsord' is partially filled. The words currently in the grid are:

- KÄRTECKEN
- HOPPADES PÅ
- VIDUNDER I FABEL
- FACKSNACKET
- KLÄDDA
- LIGATUR I SPANSKAN RUMMET
- PENNINGBIDRAG
- 1700TALSSTIL
- BRUKAS OCKSA I DESSA SAMMANHANG?
- TYCKTE ATT DET BLEV NOG
- DE HARGÅTT UNDER
- LIGGER I NEDRE DEL
- OXUDE 1458
- HUSRUM
- REKLAMKVINNA
- SLUTORD
- TVEKAMPEN
- SPELBOLAG
- LINDRING GELIKEN
- MOTORTÄVLING
- ÄR EN MYCKET LÅNG TID
- FAKTASAMMANSTÄLLNING
- ÅR I REGEL AV LERMATERIAL
- ANSÄG DIVERSE
- EN DVÄRG AV SJU PYS
- VÄRDE SATT
- LEGITIMATION
- MÄRKE
- HOSTIAN
- GENUA
- SLUMP
- PÅ BIL I MILANO ANSIKTE
- SVISCHAFRAM
- MICAEL BYDÉN
- SKÖTT
- DOLD TOG SIG DEN, SOM FANN SIG, I VACKER HAND
- FIRAS 4 JULI
- SE UPPÅT UT
- ÖKAR VÄLBÄG VID MÅLTID
- LANDTUNGA
- KAN BRYTA ISEN
- RÖRT SIG TILL PASOUBLE

Namn: _____ Adress: _____

Lösning till förra numrets korsord

The crossword grid for 'Lösning till förra numrets korsord' is fully filled with the following solution:

K V I N N O D O
A I R A R O M
S K A R V F R I
K O X U D E 1458 K R E T I N
V A N D A L I S E
D E M P L I N G R
K Ä L L P R A T A
F R I A D N E
L Ö V I F Ö R Ä N D R I N G
D I N E R A R A G L A S
M A S F G A R V A Ö A
S J I B I S A R Ä S A L
U T D E L A D E R E T R O
K R O C K E A R L E R N
T O R K A R B L A D Å A R

Lämna in din lösning till redaktionen (brevlåda finns på gården) eller posta: **Söderköpings-Posten Storgatan 2 614 30 Söderköping** Vi lottar ut fem trisslotter bland de rätta lösningarna. Svara senast den 13 november.

Vinnarna

Vinnare Korsord
 Carl-Åke Sundberg, Söderköping
 Elisabeth Larsson, Valdemarsvik
 Lars-Göran Arvidsson, Vikbolandet
 Gunnar Svensson, Flen
 Finn Norén, Valdemarsvik

Vi gratulerar vinnarna!

Läs gärna tidningen på nätet: www.soderkopingsposten.se

Ditt företags Kommunikationskonsult med marknadsjuridisk kompetens

Jag hjälper er med:

- Logotyper
- Grafiska profiler
- Tryckt marknadsföring
- Sociala medier
- Copywriting/Journalistik
- Hemsidor
- Annonsproduktion
- Marknadsföringsrådgivning

Esse Hjärter
 Foto: Naseem Quraishi-Larsson

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.com
 Rådhusorget 3, Söderköping

Ratta in RadioWix på 97,9 Din lokala Radiokanal i Valdemarsvik

VALDEMARSVIK 97.9 MUSIK FÖR ALLA

BETTIFIX Kläder för Honom, Honom & Barnet

FÅ PERSONLIG RABATT PÅ KÖPET

HANDELS DAG 28-29/10
 KASTA TÄRNING OCH FÅ SUMMAN I PROCENT RABATT NÄR DU HANDLAR HOS OSS
 HOPPAS VI SES

VARMT VÄLKOMMEN TILL BETTIFIXTJEJERNA!
 ÖPPET: MÅNDAG-FREDAG 10-18, LÖRDAG 10-16

FIXPUNKTEN KÖPCENTRUM I SÖDERKÖPING
 Följ oss gärna på Facebook - Telefon: 0121-21404

Malmqvists Plåtslageri AB

Tänker du byta tak? Plåt, tegel eller papptak

Kontakta oss för en kostnadsfri prisuppgift

Telefon: 0709-56 77 23
 info@malmqvistsplatslageri.se
 Berga 1 Söderköping

Nytt nummer ute den 19 november

HANDELNS DAG Söderköping

**Lördag
29 oktober**

Välkomment till handlarnas dag

Handla & vinn!

Var på rätt plats vid rätt tid och kanske får du ett paket med ett Söderköpingmynt.

Fina erbjudanden & aktiviteter

Kolla in vad våra fina butiker, salonger, restauranger & caféer har att erbjuda. *Höstmarknad på Korskullen* och *Höstrys* är några av de aktiviteter som föreningens medlemmar arrangerar.

Öppettider

Många butiker håller öppet till kl.16. Ett Tips kan vara att kolla med respektive butik/restaurang vilka tider som gäller just hos dem.

Möjligheternas Söderköping

Det betyder mycket att just Du Shoppar, äter & njuter i Söderköping. Då är Du med och skapar möjligheter för en bättre plats att Bo, Leva & Verka på!

Handelns dag arrangeras i samarbete med Boutique Ramunda m.fl medlemmar.

Årets julklapp? Söderköpings Myntet

En uppskattad julklapp där din gåva även bidrar till att Söderköping är en bra plats att bo, leva & verka på.

Beställ redan NU!

QR-kod till beställningsformulär

Shoppa, ät & njut hos oss!										
Övriga medlemmar										
									Bli medlem? läs mer på www.isoderkoping.se	

#söderköpingsmyntet #handelnsdag
#shoppaätanjuta #isöderköping
#händerisöderköping #visitsöderköping
#vigördettillsammans

STADSKÄRNAN I
Söderköping
www.isoderkoping.se

Annonsering i samarbete med
Söderköpings-Posten